

AkademiKürsü

Kültür • Sanat • Edebiyat • Yaşam

Ocak 2019 • Sayı 4

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Zühtü ARSLAN ile Söyleşi

Adalet Bakanı

Abdulhamit GÜL HASEM'i Ziyaret Etti

Etik mi? Yargı mı?

Müzeler Şehri Gaziantep

Faaliyetler

Altı Ayda Bir Yayınlanır

Mehmetçik'ten İlk İftar...

2018 Yılı'nın ilk iftarını vatan savunmasındaki Mehmetçik açtı...

Hakkari'nin Irak sınırındaki Balkaya Dağları'nda vatan savunması için nöbet tutan Mehmetçik, Ramazan ayında iftarın en erken açıldığı bölgede dağıtılan kumanyalarla iftar yaptı...

(Yılın Fotoğrafı-Özkan Bilgin-Anadolu Ajansı)

Merhaba...

Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi "Akademi Kürsü Dergisi"nin dördüncü sayısı ile yeniden karşınızdayız.

Önceki sayılarımızda olduğu gibi, zengin bir muhtevaya sahip olan bu sayımızda da; hâkim ve Cumhuriyet savcılarımızın çok geniş bir yelpazede kaleme aldıkları ilgi çekici yazılar ve şiirler yer almaktadır.

Özellikle kürsüde görev yapmakta olan hâkim ve Cumhuriyet savcılarımızın kültür, sanat, edebiyat ve yaşama dair her türlü eserini yayımlayabileceğimiz bir dergi çıkarma fikri ile çıktığımız bu yolculuğumuzda bizi yalnız bırakmayan, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve güzel yazılarını sizlerle paylaşan değerli hâkim ve Cumhuriyet savcılarımıza en içten teşekkürlerimizi sunarken, bizlere zaman ayırarak söyleşi yapma imkânı sağlayan Anayasa Mahkemesi Başkanımız Sayın Prof. Dr. Zühtü Arslan'a da şükranlarımızı arz ediyoruz.

Değerli meslektaşlarım;

Adaleti sağlamak her devlet için kaçınılmaz bir görevdir. Çünkü adalet mülkün temelidir. Toplumsal düzen, barış, huzur ve refah, ancak adaletle tesis edilebilir. O olmadan devlet ayakta duramaz. En ilerlemiş toplumlar kişi hak ve özgürlüklerine dikkat eden toplumlardır. Bunun

sonucu olarak demokrasi, özgürlük, eşitlik, insan hakları, güvenlik ve ekonomi ile adalet arasında çok sıkı bir bağ olduğunu görmekteyiz. Bu nedenle müreffeh toplumlarla güçlü devletlerin en kutsal mefhumu ve vazgeçilmez bir unsuru olan adalet, hepimizin ortak gayesidir.

Hepimiz, aynı zamanda adalet meşalesini taşıyan insanlarız. Hâkimlik ve savcılık mesleği, yetkisini doğrudan anayasadan, milletten alan bir meslektir. Hâkimlik ve savcılık mesleği, bir kamu görevidir, ama diğer kamu görevleri için Anayasada "Türk Milleti adına karar verme" gibi bir imtiyaz yoktur. Başka hiçbir meslek mensubuna "Cumhuriyet" unvanını kullanma payesi verilmemiştir. Kamu adına soruşturma yaparak, Türk Milleti adına yargılama yaparak, Türk milletinin aradığı adaleti hâkim ve cumhuriyet savcılarımız kararlarıyla tesis etmektedirler.

İyi işleyen bir yargı sistemine doğru güvenle, umutla ve emin adımlarla ilerlemek, milletimizin güvenine layık olduğumuzu göstermek hepimizin en başta gelen görevlerindedir. Ülkemizde ve dünyada yaşanan hızlı gelişmelere paralel olarak, hukuki sorunlar ve uyuşmazlıklar nitelik-nicelik yönünden büyük bir değişim göstermekte ve gittikçe daha da karmaşık bir hal almaktadır. Bu karmaşık sorun ve uyuşmazlıklara hakkaniyetli ve hızlı çözümler üretmek, ülkemiz için etkin ve verimli bir yargı sistemine sahip olmak, en öncelikli hedeflerimizden birisidir.

Geçtiğimiz yıllara dönüp baktığımızda Türkiye'deki yargı sisteminin imkân ve şartlarının bugün bambaşka bir noktaya taşındığını hep beraber müşahade ediyoruz. Yargıya ayak bağı olan, adil ve etkin işleyişini engelleyen yapısal sorunlar çözülmüş, ihtiyaç ve beklentiler önemli ölçüde karşılanmıştır. 2000'li yıllardan itibaren hâkim, savcı ve yargı çalışanı sayısının uluslararası standartlara ulaştırılması yönünde çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar büyük oranda başarıya ulaşmıştır. Hâkim ve cumhuriyet savcısı ile adalet personeli sayısının uluslararası standartlara kavuşturulması için çalışmalarımız tüm hızıyla devam etmektedir.

“Bilge Kral” Aliya İzzetbegoviç, yargılamayı; hürriyet, mesuliyet ve adalet gibi heyecanlandırıcı ve yüce mefhumların çerçevesi içinde cereyan eden bir drama benzetir. Yargılama neticesinde, bireyi, aileyi ve bütün toplumu derinden etkileyen kararlar verilmektedir. Verilecek her karar, bazen ümit, bazen yeis, bazen korku, bazen de sevinçle dolu bir bekleyiştir. Bu bekleyişi adaletle nihayete erdirmek en büyük ve en tabii beklentidir. Her vatandaşımız, adaletin kapısını çaldığında, gönül rahatlığıyla hâkim ve cumhuriyet savcılarımızın vicdanına iltica edebilmelidir. Her vatandaşımız, adliyenin kapısına vardığında, hakkına erişeceğini bilmelidir. Hâkim ve cumhuriyet savcılarımız topluma bu güveni vererek, liyakatle görevlerini ifa etmektedirler.

Gerçekten de yargılama faaliyeti; hayatımızın her alanını kuşatan, aklın, vicdanın, yeteneğin ve tecrübenin en üst düzeyde kullanıldığı bir süreçtir. Yargılama; sadece mantığa ve bilgiye dayalı mekanik bir faaliyet olmadığı gibi, hâkim ve Cumhuriyet savcıları da sadece mantık yoluyla adalet dağıtan ya da mesleki ve teknik bilgilere dayalı olarak sadece kanunları uygulayan birer makine değildirler. Bu nedenle ellerinde bulunan yargı gücünü ve geniş yetkileri kullanarak yargılama yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının nitelikleri ve insani vasıfları, en az hukuk bilgisi ve tecrübesi kadar öne çıkmaktadır. Hızlı ve adil bir yargılama; ancak iyi ve adil insanlar eliyle mümkün olabilir. Adaletin yerine getirilebilmesi için; iyi kanunlar kadar, iyi uygulayıcılara da ihtiyaç vardır. Zira kötü bir kanun, iyi uygulayıcıların elinde olumlu, iyi bir kanun ise, kötü uygulayıcıların elinde olumsuz sonuçlar verebilir.

İnsanlar arasında hak ve adalet tevzi etmek yüce bir vazifedir. Adaleti dağıtmakla görevli olan kişinin sorumluluğu büyüktür. Adaleti tesis etmenin belki de ilk şartı, yargıda nitelikli personel istihdamının sağlanmasıdır. Ne kadar mükemmel bir hukuk sistemi kurarsak kuralım, o sistemin asli unsuru olan hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile adalet personelinin nitelikleri yeterli değilse, adalet idealine ulaşmak da o kadar zor bir hale gelmektedir. Yargı alanındaki hizmetlerin modern kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde

adil, güvenilir, etkin bir şekilde ve makul bir sürede sunulması; başta hâkim ve Cumhuriyet savcıları olmak üzere tüm yargı profesyonellerinin mesleki yetkinliği ile doğru orantılıdır.

Bütün bu hususlar göz önüne alındığında, yargının görevini etkin biçimde yerine getirebilmesi için yargı mensuplarının eğitimi de hayati derecede önem taşımaktadır. Hukuk eğitiminin ilk basamağını teşkil eden hukuk fakültelerinden teorik bilgilerle mezun olan adayların, meslek öncesi yoğun pratik ve teorik eğitimlerle, kura ile belirlenecek görev yerlerine tam donanımlı bir şekilde gitmeleri için her türlü gayreti gösteriyoruz. Yine hâkim ve Cumhuriyet savcılarının da, zaman içinde yeni yasaların yürürlüğe girmesi, bilimsel alanda yeni görüşlerin oluşması ve yargı alanındaki gelişmelerin takip edilebilmesi amacıyla mutlaka meslek içi eğitim almaları gerektiğine inanıyoruz ve bu gerekliliği titizlikle yerine getiriyoruz.

Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi; yargı hizmetlerinin adil, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesinin yeterli ve nitelikli insan kaynağı ile mümkün olduğu bilincindedir. Bu amaçla hem ülkemizde, hem de uluslararası alanda meydana gelen güncel hukuki gelişmeleri izleyerek, meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerini en iyi şekilde planlamakta ve genellikle uygulamanın içinden gelen öğretim görevlileri ile bu eğitimleri vermeye çalışmaktadır.

Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi'nin temel hedefi; kanunları en doğru şekilde yorumlayacak ve adaletin tecellisine hizmet edecek, mesleğini icra ederken referans noktası hukuk, anayasa, kanun ve vicdan olan hâkim ve Cumhuriyet savcıları yetiştirmektir.

Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi; uluslararası toplumun onurlu ve saygın bir üyesi olan ülkemizde temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesi ve evrensel hukuk değerlerinin benimsenmesi yolunda, görev ve sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla hâkim ve Cumhuriyet savcısı adaylarının meslek öncesi eğitimleri ile hâkim ve Cumhuriyet savcılarının meslek içi eğitimlerini büyük bir özveri ve kararlılıkla sürdürmektedir.

Başarılarınızın daim, kararlarınızın isabetli, vicdanınızın ve aklınızın bugün olduğu gibi meslek hayatınız boyunca da hür ve hassas olmasını diliyorum. İnsanların; canlarının, özgürlüklerinin ve mallarının en büyük güvencesi olan her kademedeki yargı mensupları arasında bir köprü vazifesi görmekte olan “Akademi Kürsü Dergisi”nin yeni sayılarında buluşmak ümidiyle sağlıklılıkla kalın.

Cengiz ÖNER
Adalet Bakan Yardımcısı

AKADEMİKÜRSÜ

ADALET BAKANLIĞI ADINA
YAYIN SAHİBİ
Cengiz ÖNER
Bakan Yardımcısı

EDİTÖR
Adnan DÖNDERALP
Hâkim

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Abdulkadir TUTAR
Hâkim

YAYIN KURULU
Uğur PARLAK
Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi Müdür V.

Adnan DÖNDERALP
Hâkim

Abdulkadir TUTAR
Hâkim

Prof. Dr. İbrahim AYDINLI
YÖK Denetleme Kurulu Üyesi

Prof. Dr. İlhan ÜZÜLMEZ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

KOORDİNATÖR
Menekşe ÖRME

DİZGİ VE GRAFİK TASARIM
Hüseyin ÖZTÜRK

YAYIN YÖNETİM MERKEZİ
Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi
Ahlatlıbel Mah. Şehit Savcı Mehmet Selim
Kiraz Bulvarı 06095 Çankaya/Ankara
Tel: 0 312 489 81 80 Faks: 0 312 489 81 01
E-posta: kulturel.dergi@taa.gov.tr

BASKI
Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu İş Yurdu
Müdürlüğü Matbaası İstanbul Yolu 13. Km
Ergazi, Şaşmaz/ANKARA
E-mail: ancematbaa@gmail.com
Tel: 0312 278 76 10 Fax: 0312 278 25 68

ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANI
Prof. Dr. Zühtü ARSLAN ile Söyleşi 6

ADALET BAKANI
Abdulhamit GÜL HASEM'i Ziyaret Etti 16

KANLI GÖZLÜK
Abdullah Furkan HAZAR 18

SAVAŞA DOĞAN GÖZLER
Mahmut DEMİR 21

MİNYATÜR 22

MUHASEBE
Soner BAŞKALE 24

MAHPUS
Mehmet KAAN AKÇAY 25

HUKUKÇU LİDER
Aliya İZZETBEGOVİÇ 26

ETİK Mİ? YARGI MI?
Abdurrahman YALÇIN 30

NÂM-I MÜSTEAR NÂMINA
Rukiye Feyza YILDIRIM 32

ŞEHİR, ANI VE DOST
M. Huzeyfe ERDEMİR 34

AŞK ÇİLESİ
Turan ZONGUR 36

TÜRK ÇİNİ SERAMİK USTASI
SITKI OLÇAR 37

ARAYIŞ

Şerif ÖZBEKLİ 40

SİR

İlhami DEMİRKOPARAN 41

MARDİN'E YOLCULUK

Şerife PAMUK ÇETİN 42

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Cihat YILMAZ 44

İki

Aybüke ERDEM 47

ÖĞRETMENİME

Filiz YENİPINAR 48

GOYGOYÇULUK

Fethullah SOYUBELLİ 50

SEN

M. Emin YILDIZBAKAN 55

MÜZELER ŞEHRİ GAZİANTEP

Doğan KARAOĞLAN 56

VUSLAT

Güzin FIRAT 61

GÜL-İ ZÂR

Kemal YAĞBASAN 62

FAALİYETLER

63

İÇİNDEKİLER

AKADEMİKÜRSÜ DERGİSİ'NE ESERLERİNİZİ GÖNDERMEK İÇİN

Dergimizde kültür, edebiyat, sanat, yaşam ve hukuk alanında akademik olmayan çalışmalar gibi birden fazla alanda eserler yayınlanmaktadır.

Dergimizde yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlara aittir.

Dergiye gönderilen eserler başka bir yerde yayımlanmış veya yayımlanacak ise mutlaka belirtilmelidir.

Eser sahipleri eser başlığının altında isim, ünvan ve e-posta adreslerini belirtmelidirler.

Eserler e-posta ekinde dijital olarak (word dosyası vb. formatlarda) gönderilmelidir.

Yayımlanan eserler için telif ücreti ödenmez.

Eserlerinizi kulturel.dergi@taa.gov.tr adresine yollayabilirsiniz.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Prof. Dr. Zühtü ARSLAN

“15 Temmuz darbe teşebbüsü ve sonrasındaki gelişmeler dünyanın başka bir yerinde yaşansaydı ortada yargı diye bir kurum, hatta devlet diye bir aygıt kalmazdı. Toplam hâkim ve savcılarının üçte birinden fazlasının meslekten çıkarıldığı bir ülkede yargı sistemi tüm eksiklik ve aksamalara rağmen hala ayakta kalabilmişse bu büyük bir başarıdır. Bu nedenle darbe teşebbüsünün ilk anlarından itibaren harekete geçen, geçmişte darbe sonrası rejimi meşrulaştırmaya çalışırken bu kez kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla darbe girişimini gayri meşru ilan eden ve demokratik hukuk devletinin yanında yer alan Türk yargısını takdir etmek, kısacası cesur ve fedakâr yargı mensuplarının hakkını teslim etmek kadirşinaslık gereğidir.”

Sayın Başkanım, öncelikle bizi kırmayarak bu söyleşi talebimizi kabul ettiğiniz için size teşekkür ediyor ve yeniden Anayasa Mahkemesi Başkanı seçildiğiniz için sizi tebrik ediyoruz.

Sayın Başkanım; kendinizden ve ailenizden biraz bahsedebilir misiniz?

Bozkırın kavruk çocuklarının yaşadığı Yozgat'ın Sorgun ilçesinde doğdum. Nüfus memuruna göre 1964 yılının ilk günü, anneme göre ise, 1965 yılının ırgatlık zamanı, yani ekinler biçildiğinde doğmuşum. Anlayacağınız gerçekte tam olarak ne zaman doğduğumu kimse bilmiyor. Esasen bu önemli de değilmiş o zamanlar. Önemli olan ilkokula başlarken alınan nüfus cüzdanına yaşım tutacak şekilde bir doğum tarihi yazmakmış. Bunu da bu konularda ustalaşmış olan nüfus memurumuz kolayca halledivermiş.

Dedelerim bize anlatıldığına göre Erzurum'dan göç etmişler. O yüzden köyde bizimkilere “muhacir” derlermiş. Babam, kendisi gibi muhacir olan komşu kızıyla evlenmiş, bu evlilikten üçü erkek, ikisi kız olmak üzere beş çocuk dünyaya gelmiş. Babam ilkokulu okuyamamış, ama okuma yazmayı kişisel gayretleriyle öğrenmiş. Annem o zamanlar üç yıl olan ilk mektebi bitirmiş.

Çocukluğumun önemli bir bölümü iki odadan ibaret ahşap bir evde geçti. Aslında buna çeyrek ev demek daha doğru olur. Köyden ilçeye göç eden dedem ailenin birlikte yaşayacağı büyük bir ev yapmış, kardeşler evlenince de evi dörde bölerek en küçüğünü en küçük kardeş olan babama vermiş. Bu evde şebeke suyu yoktu. Genişçe bir avluda herkesin ortaklaşa kullandığı bir musluk vardı, su ihtiyacı oradan sağlanırdı.

Kısacası toplam alanı 40 metrekareyi bulmayan, iki küçük odalı, içme suyu ve tuvaleti dışarıda olan bir evde kalabalık bir aile (7 kişi) olarak yıllarca yaşadık. Bunu anlattığımda, bazıları bana Gogol'un hikâyelerinden fırlamış biri gibi bakıyor. Tüm bu maddi imkânsızlıklara rağmen sıcak ve sevgi dolu bir aile ortamında büyüdüğümü söylemeliyim. Aynı çatı altındaki diğer amcazadeleri de hesaba kattığımda geniş bir ailede güzel dayanışma örnekleriyle büyüdük.

1983 yılına kadar yaşadığım Sorgun'dan üniversite eğitimi için ayrıldım, ancak ailemin bir kısmı halen orada yaşıyor. Daha sonra fakülte dönemi, beş yılı aşan İngiltere parantezi ve nihayet bugüne kadar gelen Ankara yılları var.

Sayın Başkanım; ilk, orta ve liseyi Sorgun'da okudunuz. O günlerin sizde bıraktığı izler nelerdir? Lise yılları, bugünkü Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan için ne anlama geliyor?

Evet ilk, orta ve liseyi Sorgun'da okudum. O yıllarda çok fazla ilkokul ve lise yoktu. Evimize en yakın ilkokula yazıldım. Rahmetli ilkokul öğretmenim çok ilgili ve sevgi dolu bir insandı. Güzel bir öğrencilik dönemim oldu.

İlkokulu bitirince başladığım ortaokul evimize oldukça uzaktı. O yıllarda ilçe şartlarında servis de yoktu. Karda kışta, tozda, çamurda büyük bir meşakkatle, yürüyerek okula gider gelirdik. Arkadaşlarımın çoğunun ayaklarında "soğukkuyu" denen siyah lastik ayakkabı vardı. Ben bu konuda şanslıydım. Babam ayakkabıcı olduğu için bana kundura giydirdi. Bazı derslerin hocaları yoktu, ama çok idealist hocalarımız ve yöneticilerimiz vardı. Bu açığı kapatır, en iyi şekilde yetişmemiz için olağanüstü gayret gösterirlerdi. Ortaokul ve lise yıllarımın büyük bir kısmı 12 Eylül öncesinde geçti. Hocalarımız bizi ideolojik çatışma ortamından uzak tutmaya çalıştılar.

Çok çalışıyordum ve derslerimde başarılıydım. Dersler dışında sürekli okuyor, babamın verdiği harçlığın neredeyse tamamını kitaba yatırıyordum. Öte yandan kompozisyon yarışmalarında dereceye giriyor, buralardan hediye ettikleri kitapları da altını çizerek okuyordum. Okuma dışındaki diğer tutkum futboldu. Mahalle takımı dışında, okul takımında da oynuyordum. Lise yıllarında hayatım kitap ve toptan ibaretti desem yanlış olmaz.

Bugünden geriye baktığımda çalışma disiplini lisede kazandığımı düşünüyorum. Liseli yıllarım,

arkadaşlığın, dostluğun ve fedakârlığın ne anlama geldiğini öğrendiğim yıllardı. Millî ve manevî değerlerin ağırlıklı olarak verildiği bir eğitim-öğretim ortamında bulundum. Okumalarım da daha çok bu yöneydi.

1982 yılının Şubat tatilinde hayatımın en büyük şokunu yaşadım. Babam bir kalp krizi sonucu genç yaşta vefat etti. Adeta gök kubbe üzerimize çökmüştü. En büyüğü benden iki yaş büyük olan ablam, ben ve benden küçük üç kardeşle yapayalnız kalmıştık. Rahmetli babam, geçim kaynağı olarak geride üçüncü basamak bağ-kur aylığı ile sermayesi borçlarına ancak denk gelen bir ayakkabı dükkânı bırakmıştı. Cefakâr annem ve her zaman bize kol kanat olan dayım sayesinde eğitim hayatımızı tamamlama imkânımız oldu.

Ancak, babamın ölümünün hayatımda çok büyük tesirleri olmuştur. Rahmetli babam sık sık “Oğlum yeter ki oku, gerekirse yorganımı satar, yine okuturum” derdi. Aslında bu ifade, Anadolu’da yoksulluk içindeki ailelerin çocuklarını teşvik için kullandıkları, fedakârlıklarının ulaşabileceği dereceyi gösteren bir sözdü. Babamın bu sözü, zihnimde hep bir vasiyet gibi kaldı. Babama verdiğim sözü tutmalı, okumalıydım.

Diğer yandan babamın vefatı, benim akranlarıma göre daha erken olgunlaşmama yol açtı. Ailenin en büyük erkek çocuğu olmak omuzlarıma ağır bir sorumluluk yüklemişti. Ancak erken olgunlaşan sadece ben değildim. Henüz oyun çağında olan orta birden terk kardeşim, dükkânın başına geçmiş, birden sanki on yıl büyümüştü.

Sayın Başkanım; Anayasa Mahkemesi Başkanlığına kadar uzanan eğitim ve fikir hayatınızı şekillendiren temel parametre ne oldu? O dönemden itibaren fikir dünyanız nasıl şekillendi?

Lise sondayken bir hocamızın “sizin için okunacak en iyi okul Siyasal Bilgiler Fakültesi” dediğini hatırlıyorum. Bugünkü gibi üniversiteye girişte rehberlik hizmetleri falan yoktu. Muhtemelen o hocamız da ilçede en büyük mülki amiri, kaymakamı yetiştiren okul olduğunu düşünerek bu tavsiyede bulunmuştu. Ben de doğrusu çok düşünmeden ilk tercihime eski adıyla Mülkiyeyi, arkasından da hukuk fakültelerini yazdım. O dönemde Mülkiyenin puanı hukuk fakültelerinden yüksekti. Belki de Sorgun’dan ilk kez bir öğrenci Ankara Siyasalı kazanmıştı.

Taşralı bir üniversite öğrencisi olarak Siyasal’a kaydoldum. İlk andan itibaren de doğru tercih yaptığımı anladım. Dersler tam bana göre idi. İki ders özellik-

le ilgimi çekiyordu. Biri Anayasa Hukuku, diğeri de Siyasal Düşünceler Tarihi. Bilmiyorum belki bu derslerin hocalarının da bunda etkisi vardı. Anayasa derslerini hiç kaçırmadım. Daha birinci sınıfta anayasacı olmayı kafaya koymuştum. Rahmetli Yavuz Sabuncu’yu burada minnetle anmalıyım. Anayasa hukukunu ve temel haklar konusunu sevmemde ve akademik hayata atılmamda önemli rol oynadı.

Üniversiteye 1983 yılında başladım, 1987’de mezun oldum. 12 Eylül sonrası depolitizasyon sürecinin etkisini gösterdiği yıllardı. Ancak tüm baskılara rağmen Siyasalda nispeten özgürlükçü bir hava hakimdi. İki kavram, özgürlük ve adalet, eğitim ve araştırma hayatım boyunca düşüncelerimi şekillendirdi. Hemen her Mülkiyeli gibi kurulu düzeni beğenmiyordum. İdeal düzen ise bu iki kavrama dayanmalıydı.

Üniversiteyi bitirince iş derdi başladı. Önüme gelen sınavlara girmeye başladım, ama aklım ve gönlüm akademisyenlikteydi. Bir arkadaş Polis Akademisinin araştırma görevliliği sınavı açtığını, anayasa hukuku dâhil kamu hukuku alanında da asistan alacaklarını söyledi. Hemen başvurduğum ve sonuçta sınavı kazanarak asistan oldum. Bir yıl sonra yüksek lisans ve doktora yapmak üzere yurtdışına gönderildik.

Yüksek lisans ve doktora eğitimini anayasa hukuku alanında yaptım. İngiltere'nin Leicester şehrinde Hukuk Fakültesinde danışman hocamın da yönlendirmesiyle hukuk ve siyaset felsefesine dair çok yoğun okumalarım oldu. Liberal demokrasinin temel haklar anlayışı ve bu çerçevede Türk anayasal sistemini inceledim.

Bu arada Ali Fuad Başgil ve Aliya İzzetbegoviç'in eserlerini okudukça düşünce dünyamda farklı pencereler açılıyordu. Nihayet şu kanaate ulaştım: Aslında Doğu ve Batı düşüncesinin bozulmamış kolları aynı adrese çıkıyordu. İnsan, başkalarının aracı değil kendinde değer ve amaç olan değerli bir varlıktı. Başka bir ifadeyle insan yaratılmışların en şerefli, yani "eşrefi mahlukat"tır. Devlet de bizim ruh köklerimizde karşılığını bulan söylemle, işte bu değerli ve onurlu varlığı yaşatmakla yükümlü olan, toplumun örgütlü halidir. Devletin bu amaçtan uzaklaşıp, canavarlaşmasını engelleyecek şey de hukuktur. Ortaya çıkan terkip tanındıktır: hukuk devleti.

Sayın Başkanım; ülkemizin ve yargı sistemimizin en önemli kurumlarından biri olan Anayasa Mahkemesinin başkanı olarak, çok yoğun bir şekilde çalışıyor ve zor bir görev ifa ediyorsunuz... Bu nedenle hem yargı sistemimiz, hem de yargı sistemimizin işleyişi konusundaki görüşlerinizi de merak ediyoruz?

Kafamızı kuma gömmenin hiçbir manası yok. Yargı

sisteminde bazı sorunlar var. Ancak benim öteden beri söylediğim şu: Evet, sorunlar var ancak bu sorunları çözecek irade de var. Önemli olan sistemin işlemesi. Bakın size çok açık bir şey söyleyeyim. 15 Temmuz darbe teşebbüsü ve sonrasındaki gelişmeler dünyanın başka bir yerinde yaşansaydı ortada yargı diye bir kurum, hatta devlet diye bir aygıt kalmazdı. Toplam hâkim ve savcılarının üçte birinden fazlasının meslekten çıkarıldığı bir ülkede yargı sistemi tüm eksiklik ve aksamalara rağmen hala ayakta kalabilmişse bu büyük bir başarıdır. Bu nedenle darbe teşebbüsünün ilk anlarından itibaren harekete geçen, geçmişte darbe sonrası rejimi meşrulaştırmaya çalışırken bu kez kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla darbe girişimini gayri meşru ilan eden ve demokratik hukuk devletinin yanında yer alan Türk yargısını takdir etmek, kısacası cesur ve fedakâr yargı mensuplarının hakkını teslim etmek kadirşinaslık gereğidir.

Öte yandan, tabii ki çok köklü ve çözümü kolay olmayan sorunlarımız da var. Fakat bunların bir kısmı sadece bugünün sorunları değil. Yargının kadim sorunlarından biri yoğun iş yüküdür. İlk derece mahkemelerinden Yargıtay ve Danıştay'a, bireysel başvuru üzerinden Anayasa Mahkemesine kadar her düzeyde yargı organları başa çıkması çok zor bir iş yüküyle karşı karşıya. Ancak, dediğim gibi, bu durum yeni değil.

Yoğun iş yükü adaletin gecikmesine ve bundan dolayı bizatihi adaletsizliğe yol açmaktadır. Bunu bir çırpıda çözecek sihirli bir formül yok elimizde.

Arabuluculuk, uzlaştırma ve tahkim gibi alternatif uyuşmazlık çözüme yöntemlerinin yaygınlaşması ve etkili olması hayati derecede önem taşımaktadır. Bireysel başvuru açısından da İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kamu Denetçiliği Kurumunun daha etkin şekilde çalışması, daha işlevsel olması gerekir.

Diğer yandan yargılamanın sükeleri olan hâkim ve savcılarımız ile avukatlarımızın çok daha bilgili ve donanımlı olması, yargının nitelik bakımından gelişimine katkı sağlayacaktır. Konusuna hakim, muhakemesi ve ifadesi güçlü yargı mensuplarının varlığı her açıdan daha kaliteli bir yargı sisteminin olmazsa olmazıdır.

Anayasa Mahkemesinin başkanı olarak değil, sade bir vatandaş olarak yargı kurumundan beklentileriniz nelerdir?

Öncelikle yargının gerçekten adalet dağıtan bir kurum olmasını beklerim. Bunun uygulamada anlamı, ister devlet ister şahıslar tarafından olsun bir haksızlığa uğradığımı düşündüğümde yargının bu haksızlığı giderecek ve bana hakkımı teslim edecek şekilde çalışmasıdır. Bu beklenti Mevlana'nın adalet tanımına da uygundur. Aslında yargının vazifesi herkese hakkettiğini vermektir. Suyu dikene değil, güle vermek adalettir.

Diğer yandan, yargının bağımsız ve tarafsız olmasını beklerim. Mecelle'de "hâkim beynel hasmeyn adl ile memurdur" diye bir kural vardır. Bu hâkimin ta-

raflar arasında eşit davranmasını, adaletsizlik yapmamasını ifade eder. Hiç kuşkusuz herkes kendi lehine verilen kararı adil, diğerlerini haksız olarak görme eğilimindedir. Bu nedenle mahkemeler aynı anda iki tarafı memnun edemez.

Son olarak bir vatandaş olarak yargının makul bir sürede davaları sonuçlandırmasını beklerim. Uzun süren ve sürüncemede kalan davalar yeni hak ihlallerine, mağduriyetlere yol açmaktadır. "Geciken adalet, adalet değildir" sözü de bu durumu anlatır. Sistemden kaynaklanan gecikmeler, vatandaş için mazeret değildir. Sistemi ıslah etmek ve yargıyı hızlandırmak devletin görevidir.

Bildiğimiz kadarıyla yüksek lisansınızı, İngiltere'de "İnsan Hakları ve Sivil Özgürlükler" alanında yaptınız... Ülkemizde ve dünyada insan hakları ve sivil özgürlükler konusundaki düşüncelerinizi de alabilir miyiz?

İnsan hakları ve sivil özgürlükler bakımından dünyada belli kırılma anları ve ters dalgalar var. Aslında bu durum büyük ölçüde ülkelerin içinde buldukları şartlardan kaynaklanıyor. Bildiğimiz gibi insan haklarının bir anlamda kurumsallaşması ve uluslararasılaşması, iki dünya savaşı arasındaki totaliter rejimlere tepkinin ve özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan yoğun hak ihlallerinin sonucudur. BM Evrensel İnsan Hakları Beyanname ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi uluslararası ve bölgesel insan hakları belgeleriyle kurulan insan

hakları düzeni, birinci ve ikinci dünya savaşlarında yaşananların tekrarını önlemeyi amaçlamıştır. Ancak maalesef bu düzen, Bosna-Hersek'te ve dünyanın birçok köşesinde katliamları ve diğer hak ihlallerini önleyememiştir.

Bir de olağanüstü olayların meydana getirdiği “ters dalga” dönemleri var ki, bu dönemlerde de insan hakları ve sivil özgürlükleri korumak zorlaşmaktadır. 11 Eylül 2001 terör olayları dünyada böyle bir ters dalga yaratmış, özgürlük-güvenlik ilişkisinde birincisi aleyhine baskıcı uygulamalara neden olmuştur.

Bunun dışında küresel ölçekte olmasa da devletlerin varlığını tehdit eden ulusal düzeyde terör olayları da insan hakları ile sivil özgürlüklerin normal zamanlarda olduğundan daha fazla sınırlandırılmasına sebep olmaktadır. Fransa'da bazı terör olaylarından sonra ilan edilen olağanüstü hâl, ülkemizde de 15 Temmuz darbe girişiminden sonra girilen ve iki yıl devam eden olağanüstü hâl dönemi insan hakları ve sivil özgürlüklerin normal dönemlerde olduğundan daha fazla sınırlandırıldığı dönemler olmuştur.

Burada önemli olan husus, olağanüstü tedbirlerin söz konusu tehdit ile sınırlı ve orantılı uygulanmasıdır. Ayrıca olağanüstü haller geçici hukuki rejimlerdir. Bunların normal döneme geçildikten sonra da devam ettirilmesi, olağanüstünün olağanlaşmasına neden olabilir. Bu da demokratik hukuk devleti için en büyük tehlikelerden biridir.

Anayasa Mahkemesinin mevcut durumu, çalışma prensipleri ve iş yoğunluğunu biraz değerlendirebilir misiniz?

Burada hemen bir önceki soruyla bağlantılı olarak şunu söylemem gerekir. Olağanüstü haller, Anayasa'yla çerçevesi ve sınırları çizilmiş hukuki rejim-

lerdir. Yürütmenin, yasamanın ve yargı organlarının yetkileri iktidar haritasını çizen Anayasa'da belirlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemde çıkarılan kanun hükmünde kararnameleri denetleme yetkisinin olmadığını oybirliğiyle karara bağlamıştır. Mahkememiz bu kararlarında, bir hukuk devletinde söz konusu kanun hükmünde kararnamelerin denetlenmesi gerektiğini, ancak Anayasa'nın 148. maddesi uyarınca bunların Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesine dava dahi açılmayacağını, böyle bir denetim yetkisi için Anayasa'da bu yönde bir düzenlemenin bulunması gerektiğini belirtmiştir.

Bu karar bazı çevrelerce şiddetli bir şekilde eleştirilmiştir. Unutmamak gerekir ki, hiçbir devlet organı kaynağını Anayasadan almayan bir yetki kullanamaz. Ayrıca lafzı, anlamı ve amacı açık olan hükümlerin yorum yoluyla değiştirilmesi doğru değildir. Anayasa hâkimi bir anayasal kuralı beğenmeyebilir, ancak onu yorum yoluyla değiştirme yetkisine sahip değildir. Bu noktada size, daha doğrusu tüm hâkimlere bir kitap tavsiye etmek istiyorum. Osmanlı'nın son döneminde, 1894 yılında Münif Paşa tarafından yazılmış Hikmet-i Hukuk (Hukuk Felsefesi) adlı bir kitap. Aslında bu eser, Münif Paşa'nın Hukuk Mektebinde anlattığı hukuk felsefesi dersinin notları. Bu kitapta kanunların yorumuna ve hâkimin yorum yetkisine ilişkin çok güzel açıklamalar var. Münif Paşa hâkimin yorum yetkisinin kanunda belirsizlik ve boşluk olması durumunda söz konusu olduğunu savunur. Bu konuyu şu veciz sözle formüleştirir: “Nerede kanun söylerse hâkim sükût etmelidir ve nerede kanun sükût ederse hâkim söylemelidir”.

Bu kapsamda Anayasa Mahkemesinin OHAL KHK'larıyla ilgili içtihat değişikliği, Anayasa'ya açıkça aykırı olan bir yorum ve uygulamaya son vermiştir. Nitekim Kemal Gözler gibi, bu konuda yıllarca çalışan bazı Anayasa Hukukçuları da aynı görüştedir.

Diğer yandan Anayasa Mahkemesi, gerek bireysel başvuru, gerekse norm denetiminde yoğun bir iş yüküyle karşı karşıyadır. Bireysel başvuru sayısındaki artışta 15 Temmuz darbe teşebbüsü ve sonrasında alınan olağanüstü hâl kapsamındaki tedbirler etkili olmuştur. Aynı şekilde istinafların göreve başlamasıyla birlikte başvuru yolları daha hızlı tüketilmekte, dolayısıyla bireysel başvuru sayısı da artmaktadır. Derdest başvuru sayısı 40 bin civarındadır.

Norm denetiminde de kanunlaşan OHAL KHK'ları ile yeni sistemin en önemli kurumlarından olan Cumhurbaşkanlığı kararnamelelerine ilişkin iptal davaları Anayasa Mahkemesi'nin iş yükünü artırmıştır.

Anayasa Mahkemesi, bilhassa 2012 yılından itibaren benimsediği hak-eksensel yaklaşım, bir yandan bu yoğun iş yüküyle mücadele etme, diğer yandan da temel hak ve özgürlükleri korumaya yönelik içtihatlarını devam ettirme gayreti içindedir.

Amacımız ülkemizde temel haklar standardının yükseltilmesini sağlamak, bu kapsamda da AIHM önündeki başvuru ve ihlal sayılarını azaltmaktır. Esasen bireysel başvurunun getiriliş amacı da budur.

Sayın Başkanım, 2017 yılı Eylül ayında Bursa'da düzenlediğimiz Uluslararası Mecelle Sempozyumu'na oturum başkanı olarak katılan Makedonya Anayasa Mahkemesi Üyesi Sayın Salih Murat, sizden sitayişle bahsederek, Litvanya'da gerçekleştirilen Dünya Anayasa

Yargı Konferansı'nın 4. Kongresi'nde sizin "milli bir duruş" sergilediğinizi ve bu duruşunuzun kendi itibarlarını da artırdığını gururlanarak anlattı... Hem bu toplantı, hem de bu konu hakkında ne söylemek istersiniz?

Bu konu hakkında daha önce hiç konuşmadım. Ancak anayasa hukuku alanında İngilizce yayın yapan bir blogda konuyla ilgili yalan yanlış bazı yorumlar yapınca, tartışmalara bizzat tanıklık eden bir raportörümüz bu bloğa kısa bir kişisel açıklama gönderdi. Bunun üzerine bir Avrupa ülkesinin anayasa mahkemesi, basın bürosu aracılığıyla resmî bir açıklama yaptı. Raportör arkadaş tekrar bir cevap yazdı.

Aslında mesele biraz geriye gidiyor. 2017 yılının Haziran ayında Gürcistan'da düzenlenen Avrupa Anayasa Mahkemeleri Konferansı'nın 17. Kongresinde Türkiye'deki olağanüstü hâl rejimini ve Türk Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru kararlarını anlatan bir konuşma yapmıştım. Daha sonra ben konuşurken bir ülkenin Anayasa Mahkemesi başkanı ile bazı üyelerinin salonu terk ettiklerini öğrendim. Önce buna anlam veremedim. Neticede hoşunuza gitmese de konuşulanları dinler, aynı oturumda da soru ve yorumlarla katılmadığımız hususları belirtebilirsiniz. Nitekim konuşmanın sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir üyesi ile Venedik Komisyonu genel sekreterinin sorularını içtenlikle cevapladık.

Aynı tahammülsüzlük bahsettiğiniz Dünya Anayasa Yargısı Konferansının Litvanya'da yapılan 4. Kongresi'nde de sergilendi. Üç yılda bir yapılan bu Kongre'de çok geniş bir katılım vardı. Dünyanın hemen her bölgesinden, hatırladığım kadarıyla, yüze yakın ülkenin Anayasa Mahkemesi başkan ve üyeleri oradaydı.

Oturumlardan birinde 15 Temmuz darbe teşebbüsünü, sonrasında yaşananları anlatırken, özellikle iki Almanya'nın birleşmesi sırasında yaşananlara atıf yaptım. Toplantıya katılan bir ülkenin anayasa mahkemesi üyesi bu açıklamaya tepki göstererek, o dönemde Almanya'da yapılanlarla 15 Temmuz sonrası Türkiye'de yapılanların çok farklı olduğunu anlattı ve kaba bir üslupla Türk Anayasa Mahkemesini eleştirdi. Bir başka Avrupa ülkesinin anayasa mahkemesi temsilcisi de buna katıldı.

Oturumu Venedik Komisyonu Başkanı yönetiyordu. Israrla söz isteyince, cevap hakkından dolayı söz vermek durumunda kaldı. Ben de biraz sert bir tonla meslektaşımızın yapılan atıftan neden rahatsız olduğunu anlamadığımı, kendilerinin asıl meselesinin 15 Temmuz'u anlamamak olduğunu, benzer bir durumla karşılaşmış olsalardı ne tür tedbirler alacaklarını merak ettiğimizi, ayrıca Türk Anayasa Mahkemesini böylesine kaba bir üslupla sorgulamanın ne kendilerinin, ne de başka bir anayasa mahkemesinin görevi ve haddi olmadığını vs. anlattım. Oturumdan sonra çok sayıda ülkenin temsilcisi yanıma gelerek haklı olduğumuzu söylediler ve tebriklerini ilettiler.

Aynı toplantıda iki önemli kararın alınmasında delegasyonumuz etkili oldu. Birinci olarak, bir sonraki Kongre'nin ev sahipliğini bizim de hem Büroda hem de Genel Kuruldaki aktif desteğimizle Cezayir Anayasa Konseyinin yapmasına karar verildi. Öte yandan Konferans'ın büro seçimlerinde Türkiye ve Azerbaycan'ın Asya veya Avrupa grubundan birini seçerek oy kullanması önerilmişti. Türk delegasyonu olarak yoğun gayretlerimiz sonucu bu öneri kabul edilmemiş, ülkemiz ve Azerbaycan'ın her iki kıta bünyesinde oy vermesi benimsenmiştir.

Bu vesileyle belirtmeliyim ki, Türk Anayasa Mahkemesi, gerek uluslararası konferanslar düzenleyerek, gerekse başka mahkemelerin ve birliklerin düzenledikleri toplantılara aktif katılım sağlayarak yargı sistemimizi ve özellikle kararlarımızı anlatmaya yönelik yoğun bir çaba içerisinde.

Sayın Başkanım, Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi olarak, ülkemizin ihtiyaç duyduğu hâkim ve savcılarını yetiştirmek için çalışıyoruz.

Türkiye Polis Akademisi eski başkanı olarak, bu konuda Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezine de yol göstermek anlamında hâkim ve savcı adaylarının meslek öncesi eğitimi ile hâkim ve savcılarının meslek içi eğitimine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

Sorunuzda da işaret edildiği üzere hâkim ve savcı eğitiminin biri mesleğe başlamadan, diğeri meslek içinde olmak üzere iki boyutu var. Eğitimin amacı, eğittiğiniz kişinin belli niteliklere sahip olmasını sağlamaktır. Bunun için öncelikle “nasıl bir hâkim ve savcı istiyoruz” sorusunun cevabını vermemiz gerekiyor. Bu sorunun da biri bilgiye, diğeri tutum ve davranışa bakan iki cevabı var. Hâkim ve savcılarımızın görevlerini ifa ederken ihtiyaç duydukları bilgiye sahip olmaları gerekir. Bu da esasen ilkokuldan itibaren başlayan, hukuk fakültelerinde ve sonrasında devam eden kaliteli bir öğretimi gerektirmektedir. Esasen bu, çok sayıda bilgiyi öğretme değil, öğrenmeyi öğretme yöntemiyle altından kalkılabilecek meşakkatli bir iştir.

Eğitimin kanaatimce daha zor kısmı, tutum ve davranış değişikliğini sağlamaktır. Hâkimlik ve savcılık, diğer birçok meslekten farklı olarak, bağımsız ve hür düşünceli, hukuk bilgisine ve vicdani kanaatine göre karar vermeyi gerektiren bir meslektir. Bu nedenle, gerek hizmet öncesi gerekse hizmet içi eğitimin en önemli hedefi hâkim ve savcılarımızı fikri, vicdani ve irfanı hür meslek mensupları olarak yetiştirmek olmalıdır.

Sayın Başkanım, son olarak hâkim ve savcılar ile hâkim ve savcı adaylarına ne gibi önerileriniz olabilir?

Bu sorunuza bir önceki sorunuzun devamı mahiyetinde bazı hususları belirterek cevap vereyim. 2015 yılında Anayasa Mahkemesi başkanı seçildikten sonra Mahkemenin kuruluş yıl dönümünde yaptığım ilk konuşmada demiştim ki, “uzaktan kumandalı yargı da yargıç da olmaz”. Uzaktan kumandalı olanların bu ülkede ne büyük felakete yol açtıkları, tamiri yıllar alacak ne büyük hasarlara sebep oldukları çok geçmeden anlaşıldı. Bu olaydan ülke olarak ders çıkarmamız gerekiyor.

Hâkim ve savcının, adalet ve hukuktan başka hiçbir şeye karşı sadakat borcu olamaz. Yine konuşmalarımda vurguladığım 3A'yı hatırlatmak isterim. Hâkim ve savcı, akıl, ahlak ve adalet değerlerine sahip olmalıdır. Akıl hâkimin bağımsızlığını, ahlak erdemli olma halini, adalet ise varlık nedenini ifade eder. Hâkim ve savcılarımız sorumluluğu çok ağır olan, dünyanın en zor işlerinden birini yapıyorlar. Ancak bu zorlukla doğru orantılı olarak, hayati derecede önemli ve onurlu bir görevi ifa ediyorlar. “Adalet mülkün temelidir” sözünü hayata geçirmek onların elinde.

Son olarak, hâkim ve savcılarımıza tavsiyem “Mahkeme kadiya mülk değildir” sözünü hatırlarından çıkarmamaları. Başlayan her işin bir sonu var. Bu geçiciliği en iyi anlatan da Karacaoğlan'ın “Üryan geldim gene üryan giderim” adlı şiiri. Yoğun çalışmalar sırasında yorulduklarında ve sıkıntılarla karşılaştıklarında bu türküyü Cem Karaca'dan dinlemelerini tavsiye ederim. Ben öyle yapıyorum...

Söyleşi: Uğur PARLAK - Adnan DÖNDERALP

Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL, Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezinde yeni eğitim dönemi dolayısıyla düzenlenen programda, hâkim ve savcı adayları ile bir araya geldi.

Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL: ADALETİN TECELLİGAHI YARGI MENSUPLARININ TEMİZ VİCDANIDIR.

2018 Yılı Eylül Ayı içerisinde Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezini ziyaret eden Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL; 22. Dönem Hâkim ve Savcı Adayları ile bir söyleşi gerçekleştirdi.

Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi'nde yeni eğitim dönemi dolayısıyla düzenlenen programda, hâkim ve savcı adayları ile bir araya gelen Bakan Gül, hâkim ve savcı adaylarının aldıkları eğitimin ardından saygın bir mesleğe adım atacağını belirterek, sürekli eğitim perspektifiyle sürdürdükleri meslek öncesi ve meslek içi eğitim çalışmalarında teori ve uygulama arasında bir köprü vazifesi gören Eğitim Merkezinin önemli bir yeri olduğuna işaret etti.

Güncelleme çalışmaları devam eden Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ve Bakanlık Stratejik Planı'ndaki önemli başlıklar arasında eğitim konusunun da yer alacağını bildiren Gül, yargı teşkilatının insan kaynaklarını geliştirmeye kararlı olduklarını, yargı mensubu ve adalet personelinin sayısal artışı ya-

nında nitelik olarak güçlendirilmesini de önemsendiklerini vurguladı.

Hakim Yardımcılığı Müessesesi Üzerinde Çalışıyoruz

Hâkim ve savcı adaylığıyla ilgili çeşitli çalışmalar yaptıklarına değinen ve bu konuda yeni bir reformu hayata geçirmeyi hedeflediklerine işaret eden Abdulhamit Gül, şöyle devam etti: "Hâkim yardımcılığı müessesesi üzerinde çalışıyoruz. Ayrıntıları üzerinde halen arayış ve tartışmalarımızın sürdüğü bu sistemde mesleğe geçiş öncesinde bir kademe oluşturmayı öngörüyoruz. Böylece yargı mensuplarının kürsüde yerlerini almadan önce belirli bir süre adalet hizmetleri içine girerek tecrübe edinmesini amaçlıyoruz."

Hukuk devleti çizgisinden ve hukukun üstünlüğünden taviz verilmeden kararlar verilmesi gerektiğini vurgulayan ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde hâkim ve savcılarının özlük haklarında önemli iyileştirmeler yapıldığını aktaran Gül, yargının fiziki ve teknolojik altyapısının da büyük bir dönüşüm ve yenilemeden geçerek bugünlere geldiğini belirtti. Gül, ayrıca kırık dökük daktiloların kullanıldığı günlerden, çağ atlamış imkânlarla sahip olunan sürece geçildiğini kaydetti.

Daha güzel imkânların sunulması için de çalışmaya devam edeceklerinin altını çizen Gül, "Adalet hizmetlerinde değer ve fark oluşturan yatırım ve yenilikler ne kadar anlamlı olursa olsun, adaletin tecelligâhı yargı mensuplarının temiz vicdanıdır. Aslolan vatandaş memnuniyetidir. Adaletin sağlandığına dair toplumdaki inancı korumak ve vatandaşa 'adalet yerini buldu' dedirtebilmektir. Bu duyguyu ayakta tutarak adaleti tesis edeceğiz." diye konuştu.

Bakan Gül, hâkim ve savcılarının kendilerini iyi yetiştirmesi gerektiğine işaret ederek, yazılan gerekçeli kararların tüm tartışmaları sona erdirmesi ve yeni tartışmalar oluşturmaması gerektiğini söyledi.

Türkçeyi Özenli Kullanın

Türkçenin ses bayrağı olduğuna dikkati çeken Abdulhamit Gül, bu bayrağın en güzel şekilde kararlarda dalgalandırılması gerektiğini dile getirerek, Türkçenin özenli kullanıldığı gerekçe ve kararların önemine değindi.

Kitap okunması önerisinde de bulunan Bakan Gül, bunun da muhakemeyi geliştireceğini anlattı. Hâkim ve savcılarının adaletin merkezi figürü olduğunu aktaran Gül, hâkim ve savcılarının ağır sorumlulukları bulunduğunu anımsattı.

Türk Yargısı Mücadeleyi Kararlı Şekilde Vermektedir
Gül, yargılama işinin akıl ve muhakemeyi merkeze

alan bir faaliyet olduğunu, aklını kullanmayanların, akıl ve muhakemeyi değersizleştirip yerine ideolojiyi, örgüt bağlılığını ikame edenlerin ne hale düştüklerini 15 Temmuz'un çok iyi öğrettiğine dikkati çekerek, şöyle devam etti: "Annemi, babamı, devletimi, vatanımı, milletimi değil, bir terör örgütü elebaşısı ne diyorsa onu emir telakki ederim anlayışı sapkın bir anlayıştır. Bir nesli nasıl mahvettiğini gördük, bu hepimiz için ders olsun. Hepimizin amacı anayasaya, demokrasiye, ülkemize, milletimize yakışır şekilde hizmet etmektir. Cübbelerini örgüt rütbelerini gizlemek için bir araç olarak kullananlar 15 Temmuz'da bir darbe girişimi yapmaya çalıştılar. En büyük kötülüğü bunlar yaptı. 15 Temmuz'da Cumhurbaşkanımızın liderliğinde millet iradesine sahip çıktık. O gece en büyük kahramanlığı gösterenlerden biri de hâkim ve savcılarımız oldu. Hala bu mücadeleyi büyük bir fedakârlık ve gayret içerisinde yapıyorlar. Türk yargısı da bugün altın harflerle yazılan destanla mücadeleyi kararlı şekilde vermektedir."

Hâkim ve savcı adaylarına başarılar dileyen Bakan Gül, konuşmasının sonunda salonda bulunan hâkim ve savcı adaylarıyla birlikte cep telefonuyla öz çekim yaptı. Bakan Gül'e, Adalet Bakan Yardımcıları Cengiz ÖNER, Yıldız SEFERİNOĞLU ve Hilmi BİLGİN ile birlikte bakanlık yöneticileri de eşlik etti.

KANLI GÖZLÜK

“Mü'minlerden öyle yiğitler vardır ki, Onlar Allah (C.C.)'a verdikleri sözde sadakat gösterdiler. Onlardan bazıları şehid oluncaya kadar çarpışacağına dair yaptığı adağını yerine getirdi. Kimisi de şehid olmayı bekliyor. Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler.”

Bu bir gözlük değildir. Bu, bir gözlük resmi de değildir. Bu hainliğin ve alçaklığın resmidir.

Şimdi size bu resmin hikayesini anlatacağım. 15 Temmuz gecesi yaşananlara bir de bu gözlüğün kanlı camlarından bakalım istiyorum.

Askerlerin Boğaziçi Köprüsünü (15 Temmuz Şehitler Köprüsü) kapattığını ve tankların Kızılay Meydanına indiğini saat 22.00-22:30 sıralarında öğrendim. Hemen astsubay bir arkadaşımı aradım. Kendisine gelen mesajda “Sıkıyönetim ilan edildiğini, bütün askerlerin görev yerlerine çağrıldığını” söyledi veevden çıkmamamı tembihledi. Biraz evin içinde dolandım. Huzursuzluğum had safhadaydı. Bir şey yapmam gerekiyordu ama ne yapacağımı bilmiyordum. Elimden gelenin en iyisini yaptım ve birkaç tweet attım.

Başbakan Sayın Binali Yıldırım açıklama yapmış ancak Cumhurbaşkanımız'dan henüz bir ses gelmemişti. Aklıma kötü şeyler geliyordu. Ve beklenen an geldi. Huzursuzluğumuzu ve korkumuzu içimizden söküp atan o tarihi an. Cumhurbaşkanımız, televizyon ekranlarından tüm milleti darbecilere karşı çıkmaya çağırıyordu. Çanakkale'de tarih yazan ecdadın torunları elbette bu çağrıyı karşılıksız bırakmayacaktı. O gün evde otursaydım, yarın ne evlatlarıma, ne de Allah'a hesap verebilirdim. Türkiye sevgisi imandandır diyerek meydana inmeye karar verdim. Abdest alıp iki rekat namaz kıldım. Mamak taraflarında bir arkadaşımda kalıyordum. Oradan Kızılay'a koşarak nasıl gittim, ben de bilmiyorum.

Yolda babam aradı. Neredesin dedi. Dışarıya çıktığımı öğrenirse kızacağını düşündüm. Balkonda oturuyorum dedim. Hemen Kızılay'a gitmemi söyledi. Ben de zaten Kızılay'a gidiyordum deyince gülmeye başladık.Kızılay'a vardığımda sayısı henüz binlere ulaşmamış bir kalabalıkla karşılaştım. Yollarda ezilmiş arabalar ve taksiler vardı. Önümüzde birkaç kişi bizleri Genelkurmay'a yönlendirmeye çalışıyordu.

Tekbir sesleri eşliğinde Genelkurmay'a gittik. İnsanları yararak önlere geçmeye çalıştım. Kalabalığın önüne vardığımda beş-altı kişi zincir oluşturmuş insanların ilerlemesini engelliyorlardı. Daha fazla ilerlemeyeceğiz, burada protesto edeceğiz, onların istediklerini yapmayacağız dediler.

Bir müddet Genelkurmayın önünde sloganlar atarak protesto ettik. Askerlere küfredenler oldu. Onları, buraya Allah rızası için geldik, Allah'ın rızası küfrederek kazanılmaz diyerek engelleyen Elazığlı yiğitler vardı Genelkurmay önünde. Taş atanlar da aynen bu şekilde engellendi. İşte o an anladım. Bu ülkede demokrasinin ve insan haklarının garantisi Müslümanlardı. Ne olduysa ondan sonra oldu. Gecenin sessizliğini bölen, sloganlarımızı bir anda ağıtlara tahvil eden birkaç kurşun sesi...Elinde Türk bayrağı ile vurulan birkaç yiğit.. Yere yatan kalabalık... Ama inadına terk etmeyerek, direnerek, mütevekkilane... Kurşun sesleri artarak devam ediyordu. İlk kurşunlar havaya sıkılmış sonrakiler ise üzerimize...

Aslında ateş etmelerine gerek yoktu. Namlularını bize doğru çevirdiklerinde biz zaten vurulmuş-tuk. Bizim askerimiz(!), bizim silahlarımızı, bize doğrultmuştu. Daha ne olsundu. Ateş etmelerine gerek yoktu. Ama ettiler. Kurşunlar artınca Genelkurmayın önündeki battı çıktığıya atladım. Askerlerle aramda sadece bir duvar ve beş metre vardı. Şarjım bitmek üzereydi. Mütemediyen vurulanlar oluyordu. Bitmek üzere olan şarjımla dostlarıma haklarını helal etmelerini söyledim. Babamı aradım:

-Nasılsın oğlum?

-İyiyim baba, beni merak etmeyin.

Kurşun sesleri geliyordu

-Oğlum nasılsın nerdesin?!

- Genelkurmayın önündeyim, ben iyiyim, beni merak etmeyin.

Arkadan birisi vuruldum diye bağırıyordu. Ama iyiydim. Vallahi de billahi de iyiydim. Yalan söylemedim. O sırada şarjım bitti. O geceyi ailemin nasıl geçirdiğini inanırım ben de bilmiyorum.

Lüks bir araba battı çıktıdan bize doğru yaklaştı. Camı açtığında iki tane ağır makineli silah gördüm yan koltukta. Silahları alıp arabadan indi. Sizi kurtarmaya geldim merak etmeyin dedi. Havaya birkaç el ateş açtı. Peki yanımdaki insanların bu durumda ne yapmasını beklerdiniz? Size ateş açan insanlara karşı meşru müdafaada bulunmalarını ve onlara ateş açarak milletini kurtarmayı düşünen bu adamı desteklemelerini

değil mi? Öyle yapmadılar. Önüne onlarca insan çıktı ve sana ateş ettirmeyiz. Onlar ateş etse de biz etmeyiz dediler. Aralarında kısa süreli bir tartışma yaşandı. Sonunda silahlı adamı ikna ettiler. O da duvarın dibine çömeldi ve çaresizce ağladı. Jetler alçak uçuş yapıyordu. İnanır mısınız o battı çıktı da uçak motorundan çıkan alevlerin sıcaklığını hissettim. Herkes şehadet getiriyordu.

İşte o uçaklar üstümüzde defalarca alçak uçuş yaptıktan sonra meclisi bombaladı. Milletin meclisini, meclisimizi, meclis... Tam olarak buraya uygun bir küfür bulamıyorum.

Sis bulutu o kadar yoğundu ki bizim bulunduğumuz yerden rahatlıkla gözükiyordu. Helikopterlerle sürekli ateş ediliyor, duvar diplerinde cenin pozisyonu alan insanlardan vurulanlar oluyordu. (Yasin'im Naci de muhtemelen tam bu anlarda biraz arkamda şehid oldu. Aziz hatırasını hürmetle yad ediyorum.) Yaralıları almak için gelen ambulanslara bile ateş edilmişti. Bu yüzden ambulanslar çatışma bölgesine uzak bir yerde bekliyor, sedyeyle yaralıları alıp ambulansa götürüyorduk.

Saatler ilerlemiş, imsak vakti gelmişti. Namaz kılmalıydık. Kalabalıktan bir imam ezan okudu. O ezan okurken biz de asfaltta teyemmüm abdesti aldık. Yaklaşık yirmi-otuz kişi kurşun sesleri altında, ölümle burun buruna Fetih Suresi eşliğinde sabah namazı kıldık. Genelkurmay önünde. Uhud'un arslanları geldi gözümün önüne. Kıyamda tedirgin oluyorsunuz. İmamın hızlı kıldırmasını ve bir an önce secdeye gitmesini istiyorsunuz. Bir yandan da öleceksem burada, namazda öleyim diyor ve dimdik ayakta duruyorsunuz. Korku ve ümit arasında olmak diye tabir edilen bu halet-i ruhiyeyi en derinden işte orada hissettim. Daha önce çok sabah namazı kılmıştım. Mekke'de, Medine'de hatta. Ancak bu namaz diğerlerinden çok farklıydı. Adeta Asr-ı Saadet'ten bir manzaraydı. Namaz bitti. Hoca ellerini açtı. Bütün gücüyle dua etmeye başladı.

Üstümüze helikopterlerden ateş ediliyordu. Hoca sesini daha çok arttırıyordu. Uçaklar alçak uçuş yaptıkça yiğitler hep birden amin diyor, tekbir getiriyordu. Hainler durmuyor, ateş etmeye devam ediyordu. Kurşunların etkisiyle duvardan sıçrayan büyük taş parçaları insanların vücuduna isabet ediyordu. Her yer karanlıktı. Genelkurmay dahil hiçbir yerde elektrik yoktu. İsalet eden taş parçaları ve şarapnellerden yaralananlar oluyordu. Tam bu sırada nereden geldiğini bilmediğim bir şey hızlıca karnıma çarptı. Sarsıldım. Nefesim kesilmişti. Hafifçe dizlerimin üstüne çöktüm. Karnıma bakmaya cesaret edemiyordum. Ölümle yaşam arasındaki mesafenin bu kadar azaldığı o anda heyecan patlaması yaşıyor, şah damarınızdan size daha yakın olan Zat-ı Akdes'i siz de yakından hissediyordunuz. Çevredekiler yere yığıldığını görünce su şişeleriyle yanıma koştular. Yüzümü suyla ıslatıp kaldırımı oturtular. Neyse ki bir şeyim yoktu. Kısa bir süre sonra kendime geldim. Şehadet nasip olmamış, ölememişim.

Sabah 7-8 sıralarında ziyadesiyle yorgun bedenlerimiz daha fazla dayanamaz hale gelmişti. Geriye bir avuç insan kalmıştı Genelkurmayın önünde. Kurşun sesleri azalmış ancak bitmemişti. Ayaklarımda derman kalmamıştı. Üstüm başım kan içindeydi. Etrafıma baktım. Yanımda bir kan gölü vardı. Ambulans alıp götürmüştü yanı başımda vurulanları. Ancak ayakkabıları ve gözlüğü bu kan gölünün içinde kalmıştı. Gözlüğe baktım. Alıp almamakta tereddüt ettim. Gönlüm almak istiyor, ancak elim uzanmıyordu. Bu bir insanın kanıydı. Dile kolay: insan kanı... Ve bu kan gölünün içinde gözlüğün sadece sapları gözüktüyordu. Birkaç kere gidip geri döndükten sonra gözlüğü almaya karar verdim. Sanki elimi ateşe sokmuştum. Gözlüğü biraz çırpıtım. Ve Genelkurmay'a, kalabalığa, yoldaki kan ve mermi izlerine, üstümde uçmaya devam eden drona, semaya ve güneşe bir de bu gözlükle baktım. Hayır bu sadece bir gözlük değildi. Bu, Ebreheleri bize apaçık

gösteren sihirli bir teleskoptu. Kim bilir ne umutları, ne hayalleri vardı bu insanın. Hiç kendi askerinin(!) kendisini vuracağını düşünmüş müydü? Bu gözlüğü alırken acaba bundan önce kaç gözlük değiştirip aynaya bakmıştı. Belli ki yüzüne en yakışanı buydu. Yüzüne, o nurlu yüzüne..Hayal meyal hatırladığım çehresine..En son ne zaman silmişti gözlüğünü? Onu bilmiyordum ama ben bir daha bu gözlüğü hiç silmeyecektim. Öfkemi ve kinimi diri tutsun diye. Zulmü ve haksızlığı hiç unutmuyayım diye. Cuntaya ve vesayete karşı ilelebet dimdik durayım diye..Bu gözlükle bir de Mısır'a, Suriye'ye, Filistin'e, Somali'ye baktım. Gördüm ki hepsi bize el sallıyor. Umutları ve ümitleri olarak bizi görüyorlardı. Kara kıta bembeyaz kesiliyordu bu gözlükle bakınca. Orta Asya'da Türkmenler gülümsüyor, dünyanın bütün mazlum coğrafyaları seviniyordu. Ümmet ayağa kalkıyordu. Sabredin kardeşlerim dedim içimden. Gözlüğümüzün kanlarını silip kendimize geldiğimizde sizleri de eskisi gibi sarıp sarmalayacağız Allah'ın izniyle..

Üzerine titredığımız bir vatanımız var. Ayağımızı bir an olsun vatan toprağından kaldırmadan, kiblemizden hiç şaşmadan, namazımızı bozmadan, mihrap yerini terk etmeden, bu siperden hiç çıkmadan vatan nöbeti tutmaya devam etmeliyiz. İtri'nin tekbirinden, Karacaoğlan'ın yanık bağından vazgeçmeden bu karanlık çağdan şerefimizle geçmeyi başarmalıyız. Bu asaletе şahit olmanın haklı sevinciyle ye'se düşmeden; Yunus Emre'den, Yahya Kemal'e, Mehmet Akif'ten Sezai Karakoç'a, Nuri Pakdil'den Nurullah Genç'e vatan nöbeti bekleyen şairlere kulak vermeliyiz:

*"Tasalanma yiğidim; zaman bizden yanadır
Külümüzden yükselen duman bizden yanadır
Son durak, son ilahi ferman bizden yanadır
Dünya düşman olsa da, iman bizden yanadır
Kapıları açacak çoşkun bin niyaz kaldı
Ufka bir bak yiğidim, inkılâba az kaldı"*

SAVAŞA DOĞAN GÖZLER

Mahmut DEMİR

Hâkim

Bakma öyle...
Bakışların kitaplar dolusu...
Bakma öyle çocuk,
Bakışlarında savaş korkusu.

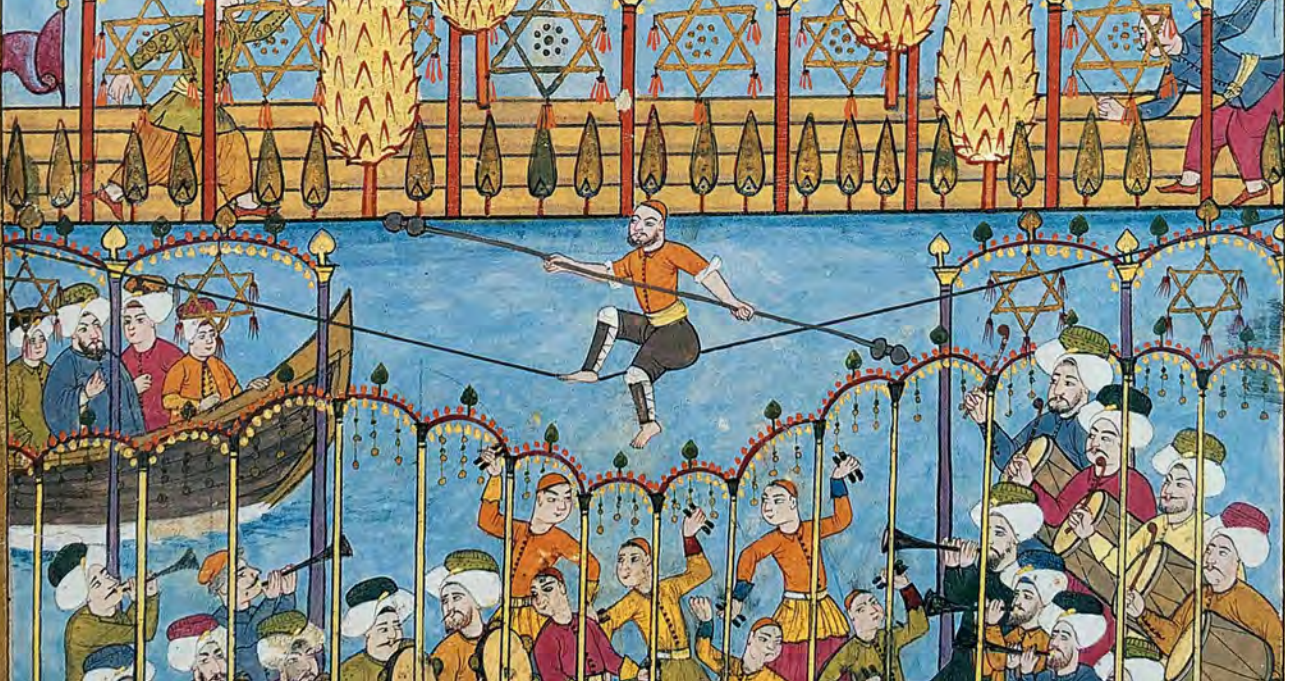
Sitemin bakışlarında dile gelir,
Ard arda sorular dizilir,
Bilirim tarih hep birlikte yazılır,
Bilirim seni kahreden dostun korkusu!

Mazlumsun yıllardır öz vatanında,
İnanmışlığın yükü omuzlarında,
Bir nefes, derinden, kısa hayatında,
Dava... diyip koşamadık ardında.

Bakma öyle çocuk...
Doğduğun yer ölümün kuağı,
Yaşa...ki sensin yaşam sancağı,
Bastırma düşmanı kirlidir ayağı,
Senin de özündür verme vatan toprağı.

Bakma öyle çocuk...
Çekip alamam seni, yetmez gücüm,
Asırlardır ecdad yok, çekilen zulüm,
Ben de bilirim elbet, Allahtandır ölüm,
Seni söylese de dilim, seninle olsa da gönlüm,
Bakma öyle çocuk...
Tevhid yok, tefrika kördüğüm!

MİNYATÜR*

Minyatür; öykü, olay ya da bilgilerin resim diliyle tasvir edilmesi sanatıdır. Osmanlı Türkçesinde “nakış” veya “tasvir” olarak anılan bu sanatı icra edenlere “nakkaş” veya “müsavvir” denilmektedir.

Tarihsel süreç içinde Kuzey Afrika, Uzak Doğu, Ön Asya, Orta Doğu ve Avrupa gibi farklı bölgelerde farklı ekoller halinde gelişen minyatür sanatı, İslamiyet’in yayılmasıyla birlikte yeni bir çehreye kavuşmuş, el yazması kitapların içine nakş edilen minyatürler yaygın görsel ürünlerden biri haline gelmiştir. Osmanlı minyatür ekolü, yüzyıllar içinde gelişen ifade ve anlatım ilkelerine İmparatorluk coğrafyasının kültürel çeşitlilik ve çoğulculuğunu da katarak kendine özgü bir tasvir dili yaratmıştır. 19. yüzyıldan itibaren bu sanatın uygulandığı yerler çeşitlenmeye ve minyatürler duvarlara, tuvallere, ahşap ve deri üzerine yapılmaya başlanmıştır.

Nakkaşlar, resimlerini aherlenmiş, yani yumurta akı ile cilalanmış ve resimler için boşluk bırakılmış kağıtlara yaparlar. Kullanılan malzemeler genellikle kuş teleklerinden elde edilen ve “kalem” denilen fırçalar ile organik boyalardır. Günümüzde endüstriyel boya maddeleri ve malzemeleri de kullanılmaya başlanmıştır. Nakkaş, pamuktan yapılmış bir tabaka has kağıt olarak bunu bir mermer üzerine yayar ve genellikle fildişinden yapılan bir cisimle bu kağıdı düzleştirerek parlatır. Daha sonra yapacağı şekillerin

boyutlarını belirleyip kâğıt üzerine bunların taslağını çıkarır. Çini mürekkebi ile şekillerin kenar çizgilerinin üzerinden geçilir ve figürler canlılığını uzun süre koruyan kökboya ile renklendirilir.

Minyatürde işlenen konular arasında manzaralar, sarayda yapılan tahta çıkma, sünnet, düğün gibi törenler ile av sahneleri yer alır. Minyatürler, döneminin günlük yaşamını, kıyafetleri ve ritüellerine ilişkin bilgi verir ve bu açıdan tarihi belge niteliği taşırlar.

19. yüzyıldan itibaren Osmanlı sanatındaki Batılılaşmanın etkisi ve matbaanın yaygınlaşmasıyla gerileme dönemine giren minyatür sanatının çağdaş Türk sanatıyla tekrar köprü kurabilmesinde özellikle Prof. Dr. Süheyl Ünver ve öğrencileri gibi geleneği usta-çırak ilişkisi içinde icra eden minyatür sanatçılarının rolü olduğu söylenebilir.

* Geçmişten Geleceğe Yaşayan Kültür Mirasımız, Türkiye Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, Genel Yayın Dizisi 19, Birinci Baskı, Ankara 2014, s. 209

MUHASEBE

Soner BAŞKALE
Cumhuriyet Savcısı

Vade doldu galiba
Aşınmış olmalı yüreğim
Öyle ya
Ölüm seabim
Yine sevda
Hadi yüreğim, kalamam artık buralarda

Vade doldu galiba
Aşınmış olmalı gözlerim
Öyle ya
Ölüm seabim
O iki kirli oda
Hadi gözlerim, bakamam artık oralara

Vade doldu galiba
Kurumuş, buruşmuş, eskimişim
Öyle ya
Nice yılları avare geçirmişim
Oh ne ala
Fakat bir şeyi unutmuşum
Dönemem artık o eski yıllara.

MAHPUS

Mehmet Kaan AKÇAY
Cumhuriyet Savcısı

Ya bu soğuk duvarların ardından
Bilinmez özgürlüklere sesleniyorum
Ya da kırılan umutların peşinde
Nefes aldıkça koşuyorum

Belki bir çılgınlığın düşünde gönül
Bir kuşun kanadından kismet ummak
Penceremin hemen altında bir bahar
Hakkım geçip gidene göz yummak

Ben uzak diyarların hasret yüküyüm
Sen her rüzgârda nefesim
Hepsinden zor aynı yerlerde yaşamak
Aynı havayı paylaşmak

Bir anda terk edip gitmek varken
Unutmak ne varsa
Yeniden başlamak bir başka dilde
Bir başka zamanda, bir başka yerde

Umutcan TÜRKEK
Hâkim

Hukukçu Lider

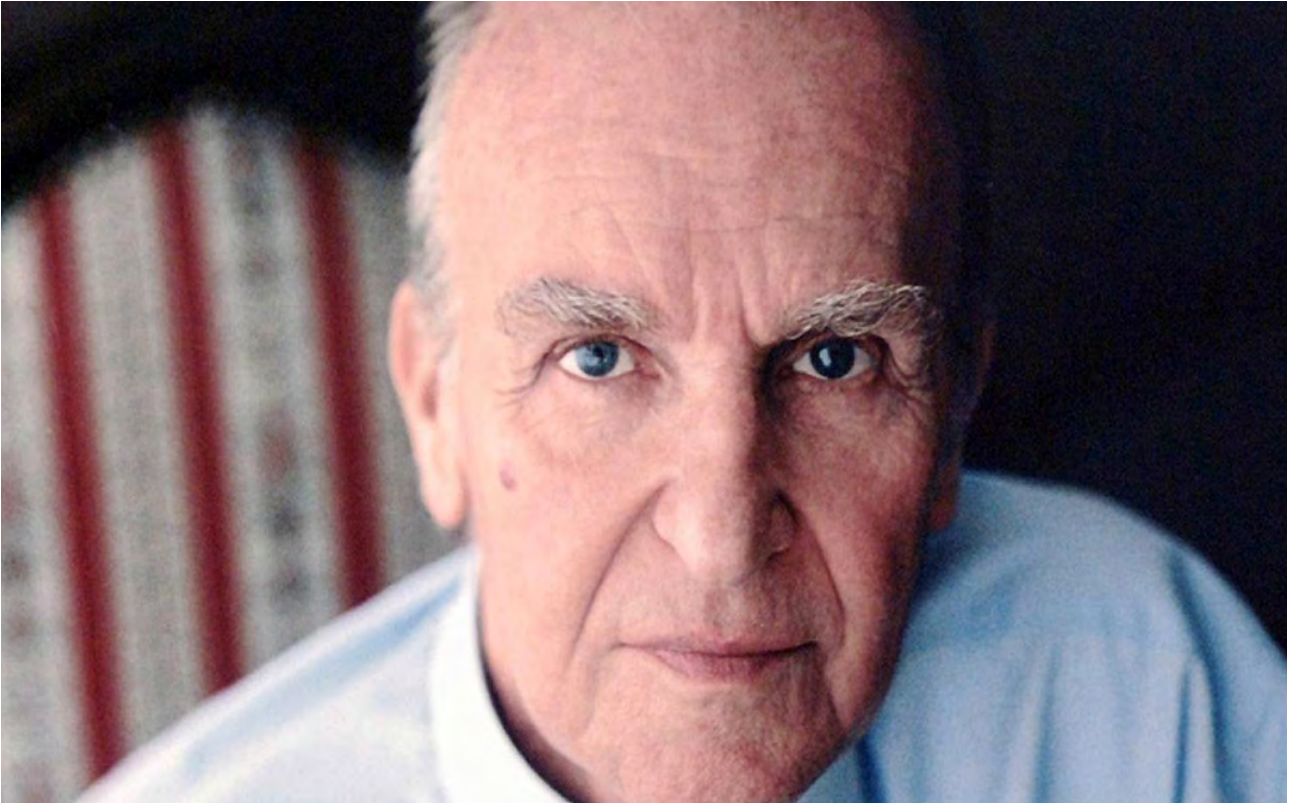
ALİYA

İZZETBEGOVİÇ

“Güç ve kanun sadece adaletin vasıtalarıdır.
Adaletin kendisi insanların kalplerinde mevcuttur, aksi durumda adalet yoktur.”

Bosna'nın bağımsızlığının mimarı Aliya İzzetbegović. Çoğu kişi onu bu şekilde bilmektedir oysa bilinenlerden çok daha fazlasıdır Aliya İzzetbegović, mesela kendisi felsefeye de ilgi duyan bir hukukçudur. Hem de kendi tabiriyle bu hukukçuluk, bir meslekten ötedir onun için. Öyle ki o hukuku “Hukuk benim için sadece bir meslek değil, inancım, yaşam tercihim, hayat felsefem” diye tanımlar.

Aliya İzzetbegović, 8 Ağustos 1925 tarihinde bugün Bosna-Hersek sınırlarının kuzeyinde yer alan Bosanski Samac kasabasında dünyaya geldi. Ailesi önceleri Belgrad'da yaşamış, ancak 1868'de Sırp baskısı sebebiyle Bosanski Samac'a göç etmiş olan varlıklı bir aileydi. Kendi adı da Aliya olan dedesi Bosanski Samac'da 1. Dünya Savaşı sırasında belediye başkanlığı yapmıştı. Aliya iki yaşındayken, ailesi Saraybosna'ya taşınma kararı aldı. Henüz çocuk yaşlarda annesinin telkinleriyle dini eğitime ilgi duymaya başladı ve kendisi de dine karşı erken yaşlarda olan bu bağlılığını tamamen annesine borçlu olduğunu söylemiştir. Bununla birlikte lise yıllarında yaşadığı toplumun da içinde bulunduğu sosyal ve politik koşullardan etkilenmiş, bir sorgulama ve kararsızlık dönemi geçirdiğini kabul etmiş, ancak bu şüphe ve tereddütlerin hayatının ileriki dönemlerinde inançlarına daha sıkı sarılmasını sağladığını belirtmiştir. Bu kararsızlık döneminden sonra fikirlerini ve inançlarını oturtmuş ve İslami konulara ilgisini artırmıştır. Bu dönemde arkadaşlarıyla dini konuları tartışmak için kurduğu Mladi Muslumani (Müslüman Gençler Kulübü) daha sonraları sadece tartışmalar yapılan bir kulüp olmaktan çıkacak ve fikirlerinin harekete dönüşmesine yardım edecekti. Aliya İzzetbegović ve arkadaşları yine bu kulüp vasıtasıyla İkinci Dünya Savaşı sırasında ihtiyaç sahiplerine yardım faaliyetlerinde bulunmuştur. İkinci Dünya Savaşı sırasında 1 yıla yakın süre orduya katılmadığı için Saraybosna'dan uzaklaştı.

Lise yıllarından sonra önce ziraat fakültesine girdi, ancak burayı tamamlamadan asıl isteği olan hukuk fakültesine geçti. İkinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan Alman işgalinden sonra Yugoslavya bağımsızlığını kazanmış ve federal cumhuriyetler birliği şeklinde bir statü oluşturulmuştu. Aliya İzzetbegoviç de bu sırada hukuk fakültesini tamamlayarak avukatlık yapmaya başladı. Bu süreçte rejimin baskılarından kaynaklı hapis cezaları aldı ve bu cezaların yasal engel olması sebebiyle tekrar avukatlık yapamadı. 1946 yılında Mladi Muslumani üyeliğinden dolayı hapis cezası almış, esasen 1970’te yazmış olduğu ancak şartlar gereği üzerinde düzenlemeler yaparak 1983’te yayınladığı “İslam Deklarasyonu” kitabı sebebiyle de tekrar hapis cezası almış ve 14 yıla mahkum olmuştur.

Aliya İzzetbegoviç cezaevinde geçirdiği bu süreleri, kendisi için bir fırsata çevirdi ve okumalara devam etti. İslami konuları araştırmaya devam etmekle birlikte felsefe alanında da okumalar yapıyordu. Bu süreçteki okumaları da onun hukuk anlayışının gelişimine etki etmiştir. Yine hapisteyken “Doğu ve Batı Arasında İslam” adlı kitabı yayınlandı.

Aliya İzzetbegoviç hukuk alanına özel bir ilgi duyuyordu. Ona göre Boşnaklar Osmanlı İmparatorluğu’nun adaletinden sonra adalete hasret kalmışlardı ve bu süreçte ülkede güç odakları değişiyor, ancak Boşnaklara karşı olan adaletsizlik değişmiyordu. İşte bu şartlar altında düşünceleri gelişmişti.

Aliya İzzetbegoviç hukuk alanında da hayatın diğer alanına dair fikirlerinde olduğu gibi İslami düşünceden etkilenmişti. Hatta etkilenmenin ötesinde onu temele koyan bir yaklaşıma sahipti. Ona göre İslam; statik ve sadece belli zamanlarda hatırlanan bir din olmanın ötesinde, hayatın içinde, dinamik, insanların maddi varlığını ve birbirleriyle ilişkilerini de düzenleyen bir yaşam tarzıydı. O bu hususta özeleştiriyi yapmayı da ihmal etmiyordu. Ona göre günümüzde Müslümanlar İslam’ı düşünüp, anlamadıkları ve bu yönde bir çaba da göstermedikleri için, hayatın akışında sadece belli alanlarda uyguluyor bu da tembelliğe ve geri kalmışlığa sebep oluyordu. Fikirlerini olgunlaştırma sürecinde felsefe alanında özellikle Kant ve Hegel’den de etkilenmiştir.

Toplumunu oluşturan bireyin maddi ve manevi varlığının bir birini tamamladığını bunun da aynı şekilde topluma yansıdığını belirtmektedir. Onun fikrinde bu maddi ve manevi alan bir birini tamamlar niteliktedir ve hukukun toplumda etkin olması da buna bağlıdır. Aynı zamanda din ve ahlak toplumun her alanında olan ve olması gereken bir yaşam biçimidir, dolayısıyla onların etkilemediği bir hukuk sistemi olamaz, ancak insanın maddi bir varlığa sahip olduğu da gözden kaçırılmamalıdır, aksi halde hukuk zaten lüzumsuz olacaktır. İşte Aliya İzzetbegoviç, bu iki fikrin sentezinin yani maddi ve manevi varlığın dengesinin ise İslamiyet olduğunu söylemektedir.

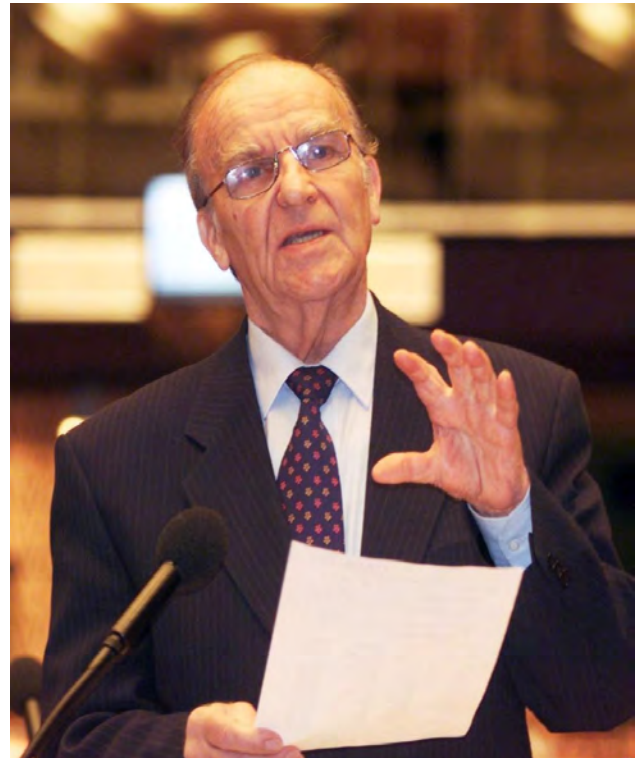
Aliya İzzetbegović hukuk konusundaki görüşlerinde pozitivistlerin sırf maddeci görüşlerine karşıdır. Yine materyalizmin fizik bilimine bağlı anlayış ve alışkanlıklarıyla hukukun uyuşamayacağını savunmaktadır. Zira fizik de hukuktaki gibi “olmalı” anlayışı yoktur, yani fizik, kesinlik ister ve fiziksel yasalar belli kesin kabullere dayanır. Oysa hukuk, ideal olanı düzenler ve bugün de kabul edildiği üzere bunu düzenlerken insanların değerlerinden faydalanır. Yine maddeci anlayışın sırf dış dünyaya yansıyan olgularla ilgilenmesi sebebiyle hukuk sistemlerine temel olamayacağını söylemektedir.

Buna örnek olarak da, bir cinayet davasında failin ikrarıyla ispat olunan bir yargılamada mahkemenin işinin ne olduğunu sorgular. Ona göre bu noktada tahlil edilmesi gereken “kast” kavramıdır. Kast kavramının ise, kişinin kendi iç dünyasıyla ilgili olduğunu ve sırf dış dünyaya yansıyan olgularla tespit etmenin mümkün olmadığını söyler. Yine insanların adaletinin eğilim, saik gibi kavramları ne kadar fazla dikkate alırsa, ilahi adalete de o kadar yaklaşılacağını belirtir.

Cezalandırma ve ceza sorumluluğu açısından ise tartışmayı ceza ve toplumsal himaye arasındaki karşılaştırma ile yapmaktadır. Bu tartışma kişinin serbest iradesiyle seçim yaptığı ve bu sebeple cezalandırılması gerektiğini söyleyen görüşle kişinin serbest bir iradesi olamayacağı, aslında tüm seçimlerin toplumun şartlandırmalarının insanı yönlendirmesi sonucu olduğunu, dolayısıyla bir ceza değil, toplumu koruyucu tedbirler uygulanması gereklili-

ğini söyleyen ikinci görüş arasında geçmektedir. O bu tartışmada birinci görüşün doğruluğunu savunmaktadır. Ona göre kişiler hür olarak yaptıkları seçimlerden mesul olmalıdırlar, zira aksi durum başta faile gayri insani bir tutum takınmak demektir. Çünkü kişiyi mesul tutmamak, insani değer ve haysiyetin en kıymetlisinden onu yoksun bırakmak demektir. Bununla birlikte kişinin hür seçimlerini yapamayacağı durumlar da olabileceğini ve bu hallerde de sosyal koruma prensibinin söz konusu olabileceğini, doğru olanın bugünkü görüşlerin gelişimine uygun olarak hem ceza, hem de tedbiri barındıran bir sistem olduğunu savunur. Bu sistemin de esasen İslam Ceza Hukukunda yer aldığını söylemektedir. Aliya İzzetbegović adaletin sadece kanunlar ve bu kanunların uygulanmasını sağlayan güçle sağlanamayacağını düşünmüştür. “İslam Deklerasyonu” adlı kitabında bunu şöyle izah eder; “Güç ve kanun sadece adaletin vasıtalarıdır. Adaletin kendisi insanların kalplerinde mevcuttur, aksi durumda adalet yoktur.”. Yani bugün yapılan değerlendirmelerde de herkes tarafından kabul edilen, hukukun aslında bir adalet arayışı olduğu fikri Aliya İzzetbegović’in anlayışında da mevcuttur.

Özellikle kendisinin mahkum olduğu yargılamalar sırasında yapılan hak ihlalleri (ki bu yargılamalar başlı başına başka bir yazının konusu olabilir) Aliya İzzetbegović’in kanunlarla adalet arasında kurduğu ilişkide bir ölçüt oldu. Zira bu yargılamalarda tanıkların işkence ve baskı altında alınan ifadeleri, yargılamada savunma hakkı ihlalleri gibi ciddi ihlaller söz konusuydu.

Aliya İzzetbegoviç, Yugoslavya'nın dağılma sürecinde Demokratik Hareket Partisi'ni kurdu ve siyaset alanına çıktı. Bu parti 1990'da seçimleri kazandı. Siyaset alanına çıktığında da adalet merkezli hukuk anlayışında devam etti. Onun beyanatlarına bakıldığında halkının uğradığı soykırım zamanında bile bu anlayıştan vazgeçmediğini ve bu kapsamda yapılan yanlışla aynı şekilde merhametsizlikle karşılık verilmemesi gerektiği söylemleri görülmektedir. Örneğin kendisine gelerek Sırp askerlerinin Boşnak kadınlara tecavüz ettiğini, kadınları, çocukları, yaşlıları öldürdüğünü ve buna bigane kalınmaması gerektiğini söyleyen bir Boşnak askerine ünlü "Sırp-lar bizim öğretmenimiz değil" cevabını vermiştir. Yine "Nefrete nefretle cevap vermeyin. Bosna için nefret çıkmaz sokaktır. Nefret sadece bizim ruhlarımızı zedelemiyor, Bosna'nın özünü de zedeliyor." demiştir. Tabii bu merhamet ve adalet merkezli hukuk anlayışının yanında yapılanların da asla unutulmaması gerektiğini ve unutulmuş soykırımın tekrarlayacağını söylemiştir. Yine devlet yönetimi konusunda hiçbir ulvi hedefin aşağılık bir vasıtayı kutsal kılmayacağını, ancak aşağılık vasıtanın her hedefi küçültüp, yıpratabileceğini belirtmiştir.

Aliya İzzetbegoviç Boşnakların dinlerini ve kültürlerini rahat yaşayamamaları karşısında devletin önemini de fark etmiştir. Bu sebeple şu cümleyi kurmuştur; "Bir kelimeyi aklınızdan hiç çıkarmayın: Devlet. Devletin ne kadar önemli olduğunu hepimiz idrak etmeliyiz. Devletsiz bir millet, boşluğa düşer, rüzgarda savrulup gider."

İşte bu anlayış da onun bağımsız, diğer devletlerle eşit bir Bosna hayalinin altında yatmaktadır, çünkü bilmektedir ki ancak o zaman halkı özgür olacak, eşit ve adil bir yaşam sürecektir. Aslında onun fikirlerinin birçoğu tüm İslam Dünyasına ulaşmayı amaçlamaktadır, yani Boşnaklarla sınırlı değildir.

Ona göre bugün İslam Dünyası tembellikten uzaklaşmalı, özüne dönmeli bunu yaparken sorgulamalı, düşünmeli, anlamalı ve son aşama olarak hayatın içinde uygulamalıdır. Bunun için de en önemli iki anahtarın eğitim ve çalışmak olduğunu söylemiştir.

Toparlamak gerekirse Aliya İzzetbegoviç, adaletin yüce bir değer olduğunu benimseyen hukuk anlayışına sahiptir. Gerçekten yazılarına ve beyanlarına bakıldığında hukuka ve adalete verdiği önem göze çarpmaktadır. Devlet, hukuk ve adalet kavramlarını birbirinden ayırmaksızın birlikte değerlendirdiğini ve ancak bu sayede adil bir düzenle ayakta kalabilecek devlet olabileceği fikrini savunduğunu söylemek mümkündür.

Bu açıdan onun fikirlerinin bugün hukukçular tarafından okunup, değerlendirilmesi faydalı olacaktır.

ETİK Mİ? YARGI MI?

Etik; ilk manasıyla ahlak demek. Bir düşünür; sevgi birliğe, bencillik yanlılığı götürür, demiş. Hayatının her aşamasında anlamı çok da tartışılmayan etik, insan için üretilen bir kavramdır. Nesnel değil, insandır. Bakarsınız ki ahlak doğumla kazanılan bir olgu olmayıp, yaşam, inanç ve düşünce ile yoğrulan bir tez olarak var olur, gücünü insandan alır ve sonu da insanda yok olur. Bakıldığında insanla var olan ve sonunda insanla yok olan bir terimsel ifade gibi görünen etik, aslında miras olarak bırakılan, sonunda mirasçıları tarafından ya bütün olarak kabul edilen ya da parçalanan bir manevi değerdir. İnsanların yaşamında kapıları sonuna kadar açan, ölümünden sonra ahirete taşıdığı çok değerli bir nesne. Artık yapacak birşey kalmamıştır, yaşamdan alınan tüm değerler ahlaklı bir seviye atlayışın çakıltaşları ile parlatılmış bir hali ile elindedir insanın. Yaşamda kullanırsan mutluluk, huzur seninledir ama aksi durumda zindan, boşluk ve belirsizlik...

İşte tüm kötülüğü ile karşıdadır. Etik değerler insana şu soruları sordurur; “Ben niçin varım?”, “Yaşamamın anlamı nedir?”, “İyi, güzel, doğru olan nedir?” bu sorularla meşgul olanlar etik değerleri bulma konusunda şanslıdırlar.

Yargısal faaliyet içinde bulunan insanların etik kavramı ile tanışması hukukun doğumu ile başlar ve simgesel hale getirilen themis... Mitolojide adalet tanrıçasıdır. Bakiredir. Elinde kılıç tutar. Bir elinde terazi vardır. Gözleri bağlıdır. Bakire oluşu bağımsızlığını.. Terazi, adaletin hakkaniyetli dağıtılmasını... Kılıç, caydırıcı gücünü.. Gözlerinin bağlı olması ise tarafsızlığını sembolize eder. Dünyanın her yerinde evrensel hukukun simgesidir. Bu esasen yargısal etiğin alt başlıkları, aslında tüm verileridir. Evrensel olması, var olan tüm inançlar tarafından da kabul görmesi ve yargı değerleri olarak görülmesinden kaynaklıdır. Yargısal faaliyet yargıçlar ve savcılar tarafından birlikte bir bütün olarak yürütülür. Etik davranış şekli anlatılır hep; şöyle olmalı, böyle olmalı; hayır aslında şöyle olmamalı ve böyle olmamalıdır işin esası. Etik bir karakterdir, yaşam tarzıdır; bu kazanım kişiyle alakalı olup, uygulayıcısı insan olan yargının faaliyetinde 1. Derece tanımlanan bir olgu işte.

Evet, etik bir karakterdir. Tıpkı tepkiler, yaşamsal duygular gibi. Bir kere kazanılıp kullanılmaya başlandı mı işte adalet kendini bulur. Bu atomun parçalanmasıyla eşdeğer bir buluştur. Öyledir ki ilk önce bu buluşun insanın kendisiyle buluşması ve sonra da yapacağı işlerde uygulanması işi, devreye girer ve ilk önce kendisi sonra da toplum huzura kavuşur. Asıl mesele verilen görevi layıkıyla yerine getirme bilincinde olmak. Düşünmeden,

araştırmadan ve tartışmadan kaçmak, ne yazık ki iradeyi devretmek suçudur. Bu suç, ceza kanunlarında düzenlenmese de vicdan kanunlarında düzenlenmiş ve karşılığı da etik olmak ya da olmamak üzere sonuç vermiştir. Vicdan sızısını sadece etik değerleri benimseyenler çekmiştir hep.

E-gemen..

T-arafsız..

İ-lkeli..

K-anunsal..

Çok mu zor?..

NÂM-I MÜSTEAR NÂMINA

Rukiye Feyza YILDIRIM

Hâkim

Onun nâmına bir şey görecek olmayayım, derhal nâmına yazılı muhabbet senetlerine şöyle kalpten, afili imzalar atarken buluyorum kendimi.

Onun nâmına ne görsem, gördüğüm, görüyor olduğum ve göreceğim her şeyde izi kalsın istiyorum.

Ne görüyorsam onun nâmına, o kadar hissediyorum kendimi işte;

Ne eksik, ne fazla, ne yersiz, ne zamansız, ne uçsuz, ne bucaksız, o kadarcık.

Bu senetler beni iflas ettirecek!

Ya Rabbi boyumca muhabbete battım, boyumca özlem

Ya Rabbi emrine yazılı vuslat senetlerine talibim, imzalayanı ve dahi kefilinin de sen olduğun.

Ya Rabbi boyumca özleme battım, ilamsız icrana muhtacım.

Bir şey vâir ise, şu hayattan nasibini “vücut bulup, mevcut olmakla” almışsa, ya bir ihtiyaç neticesidir yahut da muhtaç olunmaya muktedir.

İşte bundandır: muhabbetten özlem hâsıl olur ya, özlemde vuslat

Vuslat firakı barındırır bendinde, firak bir o kadar muhabbet.

Ben bu kısır döngünün kaygısız dönen çarkıyım; işim Allah’a kalmış, işimi Allah’a bırakmışım.

Ya Rabbi, kaygısızlığımı ödüllendirmene muhtacım.

Öyle şaşalı apoletler, armalar süslemiyor hayallerimi

Biliyorsun, onca özlemi giderecek bunca vuslat, talip olduğum budur yalnızca.

Ya Rabbi ilamına muhtacım, neredeysem ben ve neredeyse o, her şehirde başlatabileceğim bir icra takibi.

Vuslat senetlerim için icra takibi

Vuslat ilamları Rabbim.

Rabbim terbiye edişine muhtacım, sana bu denli iman ediyorken başka çıkar yol belleyebilir miyim kendime?
Bekleyebilir miyim senden gayrısından tedip etsin için?
Rabbim, sen ki terbiye edensin
Bu özlemin terbiyesizliğinden müştekiyim.
Vuslatın edebine talibim, hayâsına talibim vuslatın Rabbim.

Rabbim biliyorsun muhabbetten müebbet yediğim mahkûmiyetlerle dolu sicilim.
Kim inanır benim bu dünyadan öylesine geçip gittiğime?
Bu dünyadan geçip gittim ben, gittim ya gitmesine;
Geçerken de özlemlerle, giderken de özlemlerle...

Rabbim mahkûmiyetimden fazlasını omuzlandım
Kaç müebbet saydım bilmiyorum,
Bilmekten nasıplendiğim tek şey var:
Gördüğüm, görüyor olduğum ve göreceğim her şeyde izini buluyorum.
Rabbim sen icabet edensin, biliyorum, adım gibi.

Rabbim bir gece vakti, تنها bir köşede, kırk yabancı bir kimse, kazara çarpıp geçecek olsa, acısı kalıyor
çarptığı yerde
Belki haftalarca morluk kalıyor ondan geriye.
Üstelik utanmadan yeşillenen bir de, hayata tutunur gibi.

Rabbim nâmını sonbaharın nişanesi kıldığım,
Rabbim mevsimler öyle alelâde geçip giderken ismine takıldığım,
Nâmına kilometreleri devirdiğim, bilmediğim mekanları mâlum ettiğim, bilinmeyenleri mâruf,
Rabbim nâmı için meçhullük illetine mâruz kaldığım,
Nasıl iz bırakmasın bende?
Üstelik çorak bitki örtüsüyle.

Mevsimleri yaratan Rabbim,
Sonbaharı yaratan Rabbim
Bu yağmurlar, nâmını yürütüyor her bir hücremde.
Rabbim bu özlemi nakış nakış işleyen de sensin değil mi hücrelerime?

Rabbim
Vuslata talibim.
Islak imzalı bir dilekçe sunuyorum ekinde
El-Alfım olanın arz ediyorum, bilgilerine.

M. Huzeyfe ERDEMİR
Cumhuriyet Savcısı

ŞEHİR, ANI VE DOST

Şehir yaşanmışlığın en yakın tanığıdır. Üstündekileri ve altındakileriyle canlıdır. Bir nebze insanı andırır. Mesela her şehrin bir ruhu vardır denir. Tabii ruhsuzluk da buna dahildir. Sokaklarında gezerken o ruhu hissedersiniz. Şehir kimi zaman öğretmendir. İnsan yetiştiren şehirler vardır mesela. İnsan körelten, öldüren şehirler olduğu gibi. Kimisi doğuştan şanslı yaratılmıştır. Şanslılığının nisbetinde belalı. Tabiri caizse gülü sevenin katlandığı diken misalidir hali. Kimide şansızdır. Gül ve diken bahsine konu bile teşkil etmeyecek cinsten. Bir üçüncü başlık açmak istersek eğer, tarihine göre şanslı veya şansız şehirler vardır birde. Bunlar zamanının gülü, bu zamanın ise dikenidir.

Şehir aynı zamanda anadır. Yani her şehrin çocuğu vardır. Hepsini birbirinden farklı huylarda. Kimisi yumuşak huylu alim hissesinden, kimi sert mizaçlı cengaver kisvesinden. İnsanın yaşanmışlık dediği hadiselerse, onu yetiştiren şehre kattığı anıların toplamıdır. Yani şehir anadır yuva yapar, insan anıdır yuvayı tamamlar. Bu sebeple yaşanmışlığın olmadığı şehir ana değildir.

Mesela İnsanın dört senesini geçirdiği şehir, ona analık ettiği süreçte değerli, önemli, bir o kadarda kendindedir. Lakin, yaşantısı bittiği zaman bir anda o şehrin yabancı oluverir insan. Caddeler, sokaklar, binalar aynıdır. Değişense yalnızca insanın şehirle olan rabitasıdır. Artık onu, yuvası olarak değil, zaman zaman gelip gittiği misafirhanesi olarak görür.

Belki bunu kendisine kabul ettiremez, ama yaşanmışlık dediğimiz hadise halin hale evrilmesinde düğümlenen sırrıyla, ona bu duyguyu kendiliğinden hissettirir. Ve yaşanmışlığının yeni şehri, ona yeni yuva olacak yerdir. Başta yeni yuvasına alışamaz, zorluk çeker. Lakin anılarını yavaş yavaş yeşertmeye başladı mı alışır gider. Kim bilir belki bu sebeple “insanın doğru yer değil doydugu yer” memleketi oluverir.

Tüm bunların yanında birde “mekanları anlamlandıran insanlardır” sözü vardır. Yani bir şehir ve o şehri anlamlandıran başka bir insan ve o şehirde anılarını sen. İşte bu durumda, insan için şehrin şanslı, şansız veya tarihe göre şanslı/şansız olmasının bir manası yoktur.

Şehir, kervan geçmeme nasipsizliğinde olsa bile, insanın orayı anlamlandıracak bir dostu varsa, orası onun için değerlidir. Bu sebeple yaşantısının bir kısmını geçirip ayrılrsa da oradan, bıraktığı dostluklarıyla o şehir her daim anasıdır insanın. Çünkü bu ihtimalde, anılar şehrin sokaklarına ait değil, oranın insanlarına aittir. Tabiri caizse insan anılarını dostlarına emanet eder, iyi bakmaları için tembih eder. En sonunda ise şehre anılarını emanet ettiği insanlara analık yapmasını öğütler.

İşte şehir, anı ve dost... İnsanı insan yapan olmazsa olmazlar. Şehirleri Ana'laştıran Anı'lara; Anı'ları Yaş'landıran Dost'lara selam olsun.

AŞK ÇİLESİ

Turan ZONGUR

Hâkim

Seni taşırım yüreğimin tam ortasında
Ağır gelir aşk çilesi yaralı gönlüme
Yorgun ve kimsesizim sanki bıçak sırtında
Yürürüm nice senedir bakmam hiç halime

Görse halimi ehli harabat acep ne der
Bilmem ne haldeyim berduş mu divane miyim
Ahh! Bu cefayı hangi bi nasibi aşk eder
Ehli temkinem hem bülbülü nalan değilim

Selam söyle o yare ey bad-ı saba de kim
Bir köleniz var Sultanım diyar diyar gezer
Usulca var yanına zülfüne dokunma kim
Kokusu siner de gülü gülzarı mest eder

Müjde sana ki benim gibi bir aşığın var
Ger Leyla'nın Mecnun'u Şirin'in Ferhad'ı var
Ne bende sabru sükun ne sende vefa var
İflah olmazam çün aşk ile imtihanım var

GELENEKTEN GELECEĞE

Türk Çini Seramik Ustası **SITKI OLÇAR***

Yüzlerce isimsiz büyük çini ustasının yetiştiği Kütahya'da 1948 yılında doğan Sıtkı Olçar, hayatı boyunca çiniciliğe büyük bir tutku ve özveriyle bağlanmıştır. Bir röportajında "Benim asıl ustam Kütahya'nın kendisidir." diyen sanatçı, bu sözleriyle sanatın yeşerdiği kökleri de vurgulamaktadır. Bununa birlikte, sadece doğduğu toprakların geleneksel izlerini değil çini sanatının beslendiği tarihi ve coğrafi kökleri de sanatına yansıtmayı hedefleyen Olçar, bu amaçla Anadolu'da uygulanan binlerce yıllık desen ve formları İznik, Kütahya ve Çanakkale çini ve seramik sanatının geleneksel üslubuna uyarlayarak yeni tasarım elde etmiştir.

1973 yılında Osmanlı Çini adını verdiği kendi atölyesini kurarak taçlandığı ustalık hayatında pek çok çini ve seramik ustası yetiştirmiştir ve özellikle 1980 yılından itibaren, yurt içi ve yurt dışında açtığı çok sayıda sergiyle Türk çini ve seramik sanatının tanınmasında önemli katkılarda bulunmuştur.

1986 yılında Yunanistan'ın Volos şehrinde gerçekleştirilen 5. Balkan Ülkeleri El Sanatları Sergisi'nde ülkemizi temsil eden Olçar'ın sadece "Sıtkı" olarak imzaladığı yapıtları özel koleksiyon ve müzelerde yer almaktadır. Ayrıca pek çok mimari yapıda onun imzasını taşıyan eserle karşılaşmak mümkündür.

Olçar, sanat hayatı boyunca Geleneksel Kütahya ve İznik çini örnekleri ile Çanakkale seramiklerini modernize etmiş ve bunlara, yeni bir bakış açısı ve yorumla dikkat çekmiştir.

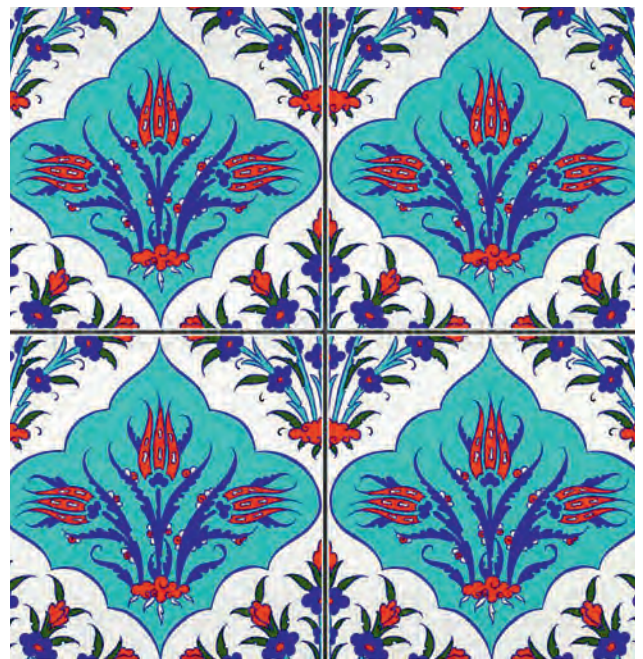
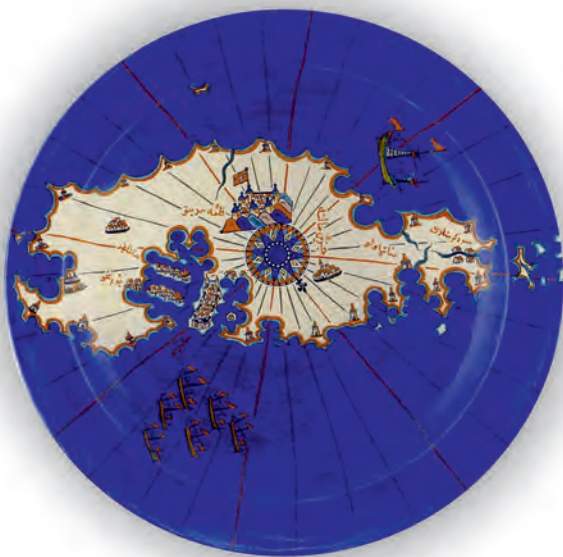
Geleneğe yaslanarak modern tasarımlar yapan, böylece binlerce yıllık Anadolu mirasını günümüz estetik anlayışıyla yaşatan sanatçının çini ve seramik sanatına sağladığı en önemli katkı; kaybolmuş tekniklere yönelik deneysel çalışmalar yapması, geleneksel teknik ve üslupları yaşatmaya çalışması ve belki de en önemlisi geleneğin getirdiği temel özellikleri bozmadan kendi üslubunu yaratması olmuştur.

Bu katkılarından dolayı, 14 Ocak 2010 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2008 yılı için Yaşayan İnsan Hazinesi ilan edilen Sıtkı Olçar, "almaktan onur duyduğunu" söylediği bu ödülü aldıktan birkaç ay sonra 15 Kasım 2010 tarihinde vefat etmiştir.

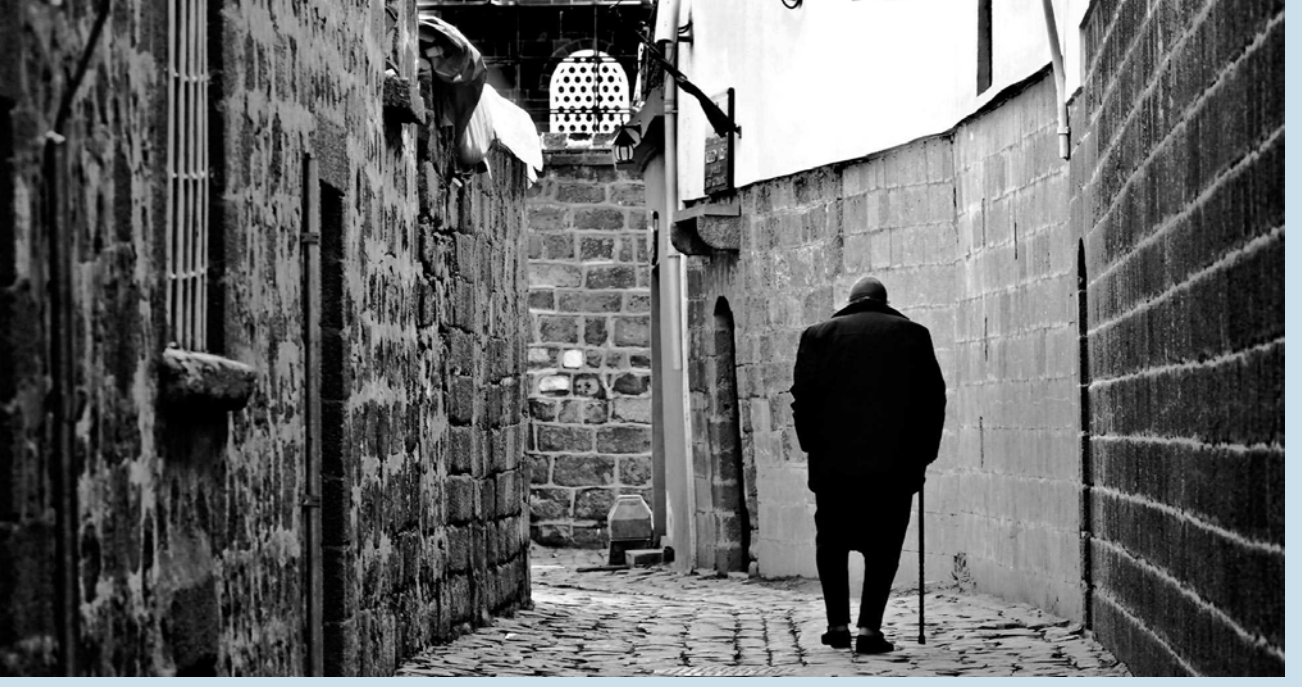

* Gelenekten Geleceğe: Türkiye'de Somut Olmayan Kültürel Miras, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, Genel Yayın Dizisi 14, Tekrar Basım, Ankara 2014, s. 155-156

ARAYIŞ

Şerif ÖZBEKLİ
Hâkim

Ağrısız bir sancı çekiyor bedenim
Biliyorum, filizlenmesi için çatlaması
gerek tohumun
Yorgun bir iklimden geçiyor ömrüm
Kelimeler tutuk,
Unuttum hatırlamanın elifbasını
Ru be ru bakarken âmâ oldu kalemim
Biliyorum, Âdem'e öğretilen kelimeleri
hatırlamam gerek
Olay mahallindeyim,
Yasak ağacın altında emareler arıyorum
Kımıltısız,
Parmak izi, görgü tanığı yok
Faili meçhul arayışlar
Yarım duygu tutulması bu,
Yörüngesi sapmış, yelkovanı bitap
Büsbütün dışında değilim
Ama içinde de değil

SIR

İlhami DEMİRKOPARAN

Hâkim

Hayat; ölüme durak

Ölüm; hayata yorum

Akıl; sonu infilak

Semeresi; uçurum

Varlık; ince bir sanat

Sanat; Varın bir gizi

İnsan; küçük kainat

Kainat; sır denizi

Şerife PAMUK ÇETİN
Cumhuriyet Savcısı

MARDİN'E YOLCULUK

Türkiye'nin güneydoğusuna hiç gittiniz mi? Geniş ovalar ve yalçın kayalıklar... Mardin de tam böyle bir yerdir işte.

İstanbul'un gürültüsü ve kalabalığından sonra her yer ne kadar da sessiz gelir önce. Sanki yüzyıllar önce terkedilmiş gibi... Dar ve taştan bir sokak, eski Mardin Çarşısıymış. Önce beş dakikada gezip bitirdiğinizi sanırsınız. Tekrar geriye döndüğünüzde ise, o çarşı bir anda yüzyıllar öncesi tarih olarak karşınıza çıkarır.

İki taş arasında dövülen dibek kahvesinin kokusu her yere yayılır. Belki de ilk kez gördüğünüz bir şeydir dibek. Bu ne kahvesi diye sorduğunuzda biraz çekinerek söylerler, abla ayıptır söylemesi Süryani kahvesidir diye. Kahveden bahsetmişken, bakır, kapaklı fincan takımlarından bir tane almadan gitmek olmaz tabii. Bu fincanlar kömürde kahve pişirmek için idealdir. İstanbul'da her yerde de göremezsiniz. Bilhassa Eminönü'nde közde kahve mekânlarında mevcuttur.

Biraz daha ileriye gittiğinizde ise sabuncuları görürsünüz. Evet, burada adım başı her dükkânda rengârenk sabunlar vardır. Sarı, yeşil, gri... Hemen faydalarını saymaya başlarlar. Abla bu saç dökülmesine karşı kullanılır, şu ince telli saçları güçlendirir, buradaki ise selülitlere iyi gelir. Hemen birkaç tane alırsınız, hiç yoktan meraktan.

Gelmişken gümüşçüleri gezmeden olmaz tabii. Bunlar İstanbul'daki gümüşten biraz farklı tabii. El yordamı var, takılar özgün, yani kendine has. Bir de bakırcılar var, hani çocukken nenelerimizin köylerde kullandığı cinsten. Siniler var.

Köylerde eskiden üzerinde yemekler taşınır, yendir. Köy düğünlerinin vazgeçilmeziydi. Mardin'de hala vazgeçilmez bunlar.

Tam bir tarih yanı.

Mardin demişken badem şekeri demeden de olmaz hani. Onlar da rengarenk, tadına doyum olmaz. Ben en çok tarçınlısını beğendim. Burada en çok badem şekeri tüketilmiş. Eski dokuma kilimler, şallar, kendinizi Şam'da, Halep'te sanırsınız. Tarih kitaplarından çıkıp gelmiştir sanki eski Şam. Türkiye'nin Güneydoğu sınırı, Mardin. Bir tarihtir.

Cihat YILMAZ
Hâkim

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN FARKI

Dile kolay! 46 yıl, 13 büyük sefer...

Şehzade Süleyman 1494 yılında Trabzon'da dünyaya geldi. O tarihlerde Osmanlı tahtında dedesi Sultan Bayezid Han bulunuyordu. Babası Şehzade Selim Trabzon sancakbeyi idi. Babası görev yerinin de yakın olması hasebiyle doğu sınırlarıyla ve doğu dünyası ile oldukça yakından ilgilendi. Bu bölgedeki sorunları ve çözüm yollarını iyi biliyordu. Zira tahtta kaldığı 8 yılda da doğu sınırları ile meşgul olmuş ve 8 yıla çok önemli başarılar sığdırmıştır.

Sultan Süleyman 1520 yılında tahta geçtiğinde Osmanlı, dünyanın en zengin devletiydi. Babasının güven altına aldığı doğu sınırlarından ziyade batı sınırları ile nispeten daha fazla meşgul oldu. Belgrad seferiyle işe koyuldu. Rodos'un fethi, Viyana kuşatması derken 13 büyük sefere katıldı ve ömrünün 10 yıl 1 ayı seferlerde geçti. 46 yılın sonunda ise Osmanlı Devleti dünyanın en geniş topraklarına sahip, en güçlü ve en zengin devleti konumundaydı. Kanuni Sultan Süleyman babasından kalan güçlü devleti daha da güçlü hale getirmek için var gücüyle çalıştı ve çok başarılı oldu. Farklı açılardan ele alınabilecek bir başarı öyküsü diyebiliriz.

Yavuz Sultan Selim'den oğluna güçlü bir ordu, dolu bir hazine ve geniş topraklar kaldı. Sultan Süleyman almış olduğu bu devasa mirası daha da geliştirerek ne kadar mahir bir komutan ve devlet adamı olduğunu gösterdi. Daha şehzadeliği döneminde dünyadaki meselelere olan ilgisi, edebiyata ve sanata olan düşkünlüğü Sultan Süleyman'ı bir cihan padişahı yapmak konusunda en büyük yardımcılarından oldu.

Bu bilgi birikiminin kazandırdığı genişvizyon ile çağının ilerisinde bir devlet adamlığı örneği sergiledi. Meselelere bakış açısı, aldığı kararların isabet oranı, söz konusu vizyonunun bir yansımasıdır. Reform hareketleri devam ederken Martin Luther'e verdiği destek, Fransa Kralı'nın yardım çağrısına kulak verip akabinde kapitülasyon anlaşması yapması, haçlı ittifakı oluşmasının önüne geçilmesi anlamında etkili olmuştur. Rodos Adası'nı Müslümanlara saldıran San Jean şövalyelerinin elinden alması, Sultan Süleyman'ın İslam Dünyası liderliğini perçinledi. Hindistan'daki müslümanların yardımına da koştu, Fransız Kralının yardımına da koştu. Bu bağlamda gerçek bir dünya liderliğinden, cihan padişahlığından bahsediyoruz. Yönettiği devletin misyonununve mensubu olduğu asil milletin dünyadaki konumunun farkındaydı. Mazlum milletlerin bugün olduğu gibi o dönemde de en

büyük umudu Türk milleti idi. Sultan Süleyman da politikalarını belirlerken bu durumu hiçbir zaman gözardı etmedi.

Kanuni Sultan Süleyman'ın başarısındaki bir diğer etken de elbette istişareye önem vermesi ve istişarelerde bulunacağı devlet adamlarını seçerken günün şartlarına en uygun devlet adamlarını tereddüt etmeden seçmesidir. Beraberinde devleti yönettiği ekibe bir hayli güveniyordu ve bu denli güvenmesi gereken kişileri seçerken en önde gördüğü kriter liyakat idi. Bir işi yapabilecek ehil şahıslar varsa, bu uğurda teamülleri zaman zaman uygulamayabiliyordu Kanuni.

Onun zamanında yetişen Sokollu Mehmed Paşa, Pargalı İbrahim Paşa, Barbaros Hayreddin Paşa, Mimar Sinan, Seydi Ali Reis, Ebussuud Efendi, İbn-i Kemal, Kemalpaşazade, Nişancı Celalzade, Baki, Fuzuli, Matrakçı Nasuh, Mimar Sinan ve daha nicelerinin tesadüf olmadığı kanaatindeyim. Sultan Süleyman, işi ehline vermek noktasında hiçbir tereddüt yaşamamıştır. Zira bu kişilerle devlet işleri konusunda istişarelerde bulunmak gayesiyle hareket etmiştir. İstişare edeceği şahısların ehil olduğunu bilmek vereceği kararların doğruluk oranını arttırmakta etkili olmuştur.

Mohaç Savaşı öncesi otağında devlet adamlarını ve komutanlarını toplayarak yapmış olduğu istişare ve ardından gelen büyük başarı bu konuda önemli bir örnek teşkil etmektedir. Ekibindeki devlet adamlarının ehliyeti noktasında da önemli bir hata göze çarpmamaktadır, seçtiği şahısların başarıları yüzyıllarca konuşulmuş ve konuşulmaya devam etmektedir. Bilhassa Mimar Sinan'ın ustalığı günümüzde hala dünyanın çeşitli yerlerindeki mimarlık fakültelerinde titizlikle incelenmekte, yaptığı eserlerde kullandığı teknikler günümüz teknolojisinde de hak ettiği değeri görmektedir. Japon bilim insanlarının

Mimar Sinan'ın kullandığı teknikler ile şiddetli depremlere dahi oldukça dayanıklı binalar yaptığı bilinen bir gerçektir. Sokollu Mehmed Paşa'nın kanal projeleri kendi döneminden yüzyıllar sonra farklı şahıslar eliyle hayata geçirilmiş ve oldukça isabetli fikirler olduğu görülmüştür. Sultan Süleyman aynı zamanda çok yönlü bir padişah idi. Diğer birçok Osmanlı padişahında olduğu gibi şair yönü Muhibbi mahlasıyla yazdığı şiirlerinde kendini göstermektedir.

Bu bağlamda sadece birlikte çalıştığı devlet adamları değil elbette; Baki gibi Sultanü'ş Şuara ünvanına layık görülmüş büyük bir şair, Kanuni döneminde yükseldi ve Sultan Süleyman'ın en yakınındaki sanatçılardan biri oldu. Şair Fuzuli payitahttan oldukça uzak olmasına rağmen bu dönem kendini gösterebildi. Matrakçı Nasuh farklı meziyetleri olan bir zat olarak padişahın yakın çevresinden idi. Sultan Süleyman'ı Kanuni yapan kanunnamelerinden bahsederken Ebussuud Efendi'yi anmadan olmaz. Şeyhülislam Ebussuud Efendi sadece Kanuni döneminin değil, tüm Osmanlı tarihinin en önemli hukuk adamlarından biridir. Elbette kanunnamelerde büyük emekleri olan müftü Kemalpaşazade ile Nişancı Celalzade de dönemin mahir hukukçularındandır.

Kanuni Sultan Süleyman'ın başarısında farklı etkenler olabileceği kesinlikle göz ardı edilemez. Ancak Kanuni dönemi dikkatle incelendiğinde, Kanuni'nin oldukça yetenekli devlet adamlarıyla çalışması, geniş vizyonu, çalışkanlığı dikkatimi-

zi çaktı. Bu denli güçlü bir devleti yönetmek ehil devlet adamlarıyla, meselelere geniş bir perspektiften bakarak mümkün olabiliyor. Ehil bir liderin seçtiği ehil yol arkadaşları, çok çalışarak geniş bir perspektifle olaylara yaklaşıncı ve istişarelerde bulunarak devlet adına önemli kararları birlikte verince başarı kaçınılmaz oluyor.

iki

Aybüke ERDEM

Hâkim

İki şey çok önemli bu hayatta
Rabbimde çoğu şeyi çift yaratmamış mı sonuçta..

İki gözün var görmesini bilene
İki kolun var sarılsın sevenine..

İki kulağın var işit güzel olanı, sağır ol gıybete
İki dudağının arasında tek kelime, alamazsın da geriye..

İki elin var hislerini dök kalemine
İki ayağın var koş ebedi sevgiliye..

İkide mi keramet yoksa yaradanda mı
Yalnızlık Allah'a mahsus demişler yoksa ondan mı?

Akıl sır erdirmezsin düşün taşın
Birinden bir tane daha yapamazsın..

İki kalbin yok, iki beynin yok unutma,
Bazı şeyler eşsizdir kaybedince hayıflanma,
Kıymetini bil şükret sağlığına,
Emanetine sahip çık, demedik mi kâlu bela..

Gelgelelim iki önemli şeye, başında dedik ya,
Biri nefes, biri sıhhat,
Nefes aldıkça sürer hayat,
Sıhhatin yokluğunda gözükür sırat...

ÖĞRETMENİME

40. yılda ilkokul öğretmenimi hatırlıyorum, minnetle, saygıyla...

Yıldız öğretmenimi.

Şefkatli sözlerini, eksilmeyen gülümseyişini, dalgalı kıvrıkcık saçlarıyla bütünleşen pembemsi yüzünü, orta boylu zarif bedenini hatırlıyorum, 30 yaşında olduğunu... 4-5 yaşlarındaki oğlu Ziya'yı, okula getirdiğinde oynadığımız, yere göğe sığdıramadığımız biricik oğlu Ziya'yı...

İlkokul 3. sınıfı düşünüyorum yeniden, sınıf başkanı olduğum, ön sırada oturup, yazdığım ilk şiirin okul tahtasına asıldığında, "aferin" sözündeki sıcaklığı, takdiri, sevgiyi... Sınıfın uyumunu, en tembelinden çalışkanına, en yaramazından en uysalına, etrafında sevgi çemberi oluşturduğumuz Yıldız öğretmenimi...

Küçük yüreğimde, çocuk aklımda en güzide yerde sakladığım öğretmenimi... Öğrettiklerini, kulağıma küpe olan nasihatlarını, şipşirin, sempatik sözlerini hatırlıyorum ve ninni gibi öğrettiği şarkıları...

"Güneşin alası çok,
Her evin çilesi çok,
Analar çeker yükü..."

Sonra bir gün öğretmenimizin hamile olduğunu öğrendiğimizi...

Göbeği birazcık büyümüştü, pek bir şey anlamadı kimse izne ayrıldığı son güne kadar, bir an boş geçirmeden derslerimizi işlediğimizi, ümitlerle gönlü rahat izne ayrılırken “yakında geleceğim, çok çalışın...” tembihlerle vedalaştığımızı...

Minik bir kızı olduğunu, 40 gün kadar sonra döneceğini duyup herkesin sabırsızlandığı, öğretmenimize kavuşacağımız için, minik yüreğimizi saran engin sevinci, yollarını gözlüyorduk...

Bekliyorduk...

Bir şey duyduk, sabah okula gittiğimizde! Sınıfa kapandık, kimseyi almadık çocuk yüreğimizle, hiçbir şey anlamadan, bilmeden, görmeden yalnızca ağlıyorduk, hıçkırarak ağlıyorduk.

Gözyaşlarımız, sitemle karışmıştı sanki, biz yollarını beklerken, o bizle vedalaşmadan gitmişti.

Bir daha göremeyeceğimiz bir yere, çok uzaklara...

Hiç duymamıştık!

Derdini, kalbindeki rahatsızlığı bile söylememişti bize, belki üzülürüz diye...

Bir çınardı devrildi.

Gölgesi daim, küçük ziyanın boynu bükük kaldı. Küçük kızına 40 gün sarıldı...

Gözü yaşlı öğrencilerini, acıyla ilk ve son kez bıraktı...

İlkokul öğretmenimi hatırlıyorum, minnetle, saygıyla ve RAHMETLE...

ÖĞRETMENİM

Mum ışığı aydınlığısın, bizler gölgen,
Açtığın yolda, izinde, takibinde,
Sevginle, azminle büyüttüğün fidanlar,
Işığınla, aydınlığınla bizde, en derinde,
Ömür boyu sürececek öğrettiklerin,
Bir harf öğrettiğin o gün de...
40 yıl, belki bir ömürde,
Hakkını helal et.
Canım öğretmenim, dün de, bugün de, AHİRETTE...

GOYGGOYUCULUK

*Biz goygoycu dervişleriz, her birimiz ermiştir;
Maksadımız lokma, aştır, zikrimiz de geviştir,
Biz ne Şîî, ne Sünnîyiz, mezhebimiz geniştir,
Böyle bir dava çıkarmak meded Allah, ne iştir?
Lânet olsun o imansız Feylesof'un canına,
En sonunda girdi mazlum Fûzuli'nin kanına!
Ya Hoy goy goy canım!!!
Bulgur aşk et imanım!!!*
(Rıza Tevfik Bölükbaşı'nın "Asri Goygoyculuk" şiirinden)

1. GİRİZGAH

Kavramların talihsizliği ve zaman içinde yakın anlamdan hatta tam karşıt anlamlara evrilme serüveni çerçevesinde İstanbul'da fi tarihte başlayıp 1909 yılında yasaklanana kadar devam eden, sosyal yaşamın bir parçası, hatıralarda kalmış ve bugün salt kavram olarak duyan, bilenlerin bile kavramın çıkış noktasını öğrendiklerinde yok artık dediği Goygoy, Goygoycu, Goygoyculuk kavramları üzerine çalakalem durmak istedik. Goygoyculuk kavramının güncel Türkçe sözlükteki kelime manası "*Muharrem ayında kapı kapı dolaşarak ve ilahiler okuyarak dilenen kimse*" olarak ifade edilmektedir. Tarihteki goygoyculara yaptıkları devlet tezkereli işlerine saygı duyarak rahmet dileyip, yaptıkları işe verilen ismin bu zamanda uğradığı değişim hususundaki üzüntümüzü belirtelim. Eski zamanlardan kalan sosyal yaşamımıza ait bir dilencilik-meslek türü olan goygoyculuğu tarihi arka planı ile inceleyelim. Ola ki; Hak Teâlâ ömür verirdi gayret gösterirsek günümüzdeki Goygoy, goygoycu, goygoyculuk kavramı üzerine çalakalem bir şeyleri ileri bir tarihte toparlayıp istifadeye sunmak isteriz.

2. TARİHİ ARKA PLAN

Halen canımızı yakan, içimizi kanatan, Hz. Peygamber efendimizin sevgili torunu Hz. Hüseyin ve beraberindeki efradının şehadetini ifade eden ve faillerinin büyük utancı kербela olayı sonraki dönemlerde sosyal yaşamda bazı adet ve davranış biçimlerine neden olmuştur. Osmanlı'nın başkenti ve dönemin sosyal adetlerinin en net görüleceği yer olması hasebiyle İstanbul'da, gerek kербela şehitlerinin yasını tutmak, gerekse şehitleri anmak bağlamında dilencilik bir türü olarak goygoyculuk ortaya çıkmıştır. Goygoycular bir dönem muharrem ayında İstanbul'un sokaklarında erzak dilencilik yapıp bir kültürel anane oluşturmuşlardır.¹

Bu konunun İstanbul yerelinde ele alınması her dönem itibarıyla doğudan ve batıdan birçok kültürün, medeniyetin izlerini İstanbul'da bulmak ve yaşam biçimini gözlemlemek imkânının bulunmasıdır. Elde veri olmasa da muhtemeldir ki, Osmanlı mülkünde başkaca şehirlerde de görünmüş olmaları gerektir.

Bilindiği gibi günümüzde her türlü dilencilik yasak olmakla beraber kanunlarca kabahat olarak düzenlenmiş bir ameliyedir. Dilencilik öte taraftan insanlık tarihi kadar eski, birçok kadim medeniyette izine değişik türlerle rastlanan, hatta birçok medeniyette meslek olarak görülen bir sosyal yaşam unsurudur. İstanbul'da dilencilik kökeni kuşkusuz Bizans dönemine kadar uzanır. Bilindiği kadarıyla kaynak ve kayıtlara göre 16. yy'da dilencilik, darsaadetin en büyük meselelerinden biri olmaya başlamıştı. Sosyal yaşamın içinde insanları rahatsız edici boyuta ulaşmıştı. 1568 tarihli bir Devlet fermanında dilencilerin sağlıklı oldukları halde dilenerek halkı rahatsız ettikleri, kimisinin hasta kimseleri yanlarında dolaştırarak kimisinin ise ilahiler, dini deyişler okuyarak dilendikleri belirtilmekte, bu durumun önlenmesi ve tedbir alınması söylenmektedir. 1574 tarihli bir başka Devlet fermanında ise, para kazanacak kadar sağlıklı oldukları halde dilencilik yapan kişilerle mücadele edilmesi gerektiği, bu işle ilgili olarak da Şah Çavuş denilen kişinin görevlendirildiği, dilenci kölelerin alınıp satılmasının yasaklandığı belirtilmiştir. 1759'da Kocaeli Sancağı paşası ve İzmit kadısına gönderilen bir Devlet fermanında da İstanbul'da sağlıklı oldukları halde dilenen 43 kişinin kayığa konularak İzmit'e gönderildikleri, bunların muhtelif işlerde çalıştırılmaları ve kaçmalarının önlenmesi emredilmektedir.²

İstanbul'da dönem dönem değişmekle beraber kaynak ve kayıtlarda dilencilik yöntem ve çeşitleri şöyle sıralanabilir; Sebilciler, Iskatçılar, Kasideciler, Sakatlar, Goygoycular, Kibri kırmak için dilendirilen tekke müritleri... Kabakçı denilen Sudanlı zenci dilenciler...³ Belirtmek mühimdir ki İstanbul'da dilencilerin bir esnaf locası bulunmaktaydı. Bu lonca dilencileri kayıt altına alır onlara dilenme tezkere si verirdi. Avrupa'dan gelen seyyahlar ve Seyyah

evliya çelebinin belirttiğine göre İstanbul'da dilencilik belli bir kurumsallığa ulaşmış ve mümkün mertebe kontrol altında tutulmaya çalışılmıştır.⁴

3. İSTILAHIN KAYNAĞINA DAİR

Goygoyculuğun ıstılah bakımından üzerinde yapılan tartışmalara baktığımızda karşımıza farklı görüşler ortaya çıkmakta. Ercüment Ekrem Talu, goygoycuların, Kerbela vakasını konu eden mersiye ve ilahileri okuyarak dilendiğini, Goygoycuların bu ilahilerin beyit ya da kıta sonlarında tekrar ettikleri "ya hoy goy-goy canım" ya da "hey koy goy" gibi terennümlerden dolayı bu isimle anılmaya başlandığını,⁵ Musahipzade Celal ise bu terennümlerin "Hayyulkayyum"dan türediğini belirtmiştir.⁶ Musiki mecmuasında okunan "ya hoy goy goy canım"

terennümünün aslının “yahu koy koy” yani aşurelik erzaktan torbama koy olduğu ve geçen zaman içinde yukarıdaki şekli aldığı ifade edilmiştir.⁷ Başka bir kaynağa göre kelimenin aslı “koy koy” dur ancak gerçekte Anadolu’lu olan bu dilencilerin yanlış telaffuzlarının ve şive, ağız farklılığı sonucu olarak “goy goy” şeklini aldığı da ileri sürülmüştür.⁸ Yine farklı bir kaynakta kelimenin aslının “gaygay” olduğu, ilahilerin kalabalık ve gürültülü bir ortamda ağlamaklı seslerle okunduğundan “goy goy” olarak algılandığı bilgisi verilmiştir.⁹ Son olarak, bu terennüm “Hey kaygulu canım” şekli ile de ifade edilmiştir.¹⁰ Tahir-ül-Mevlevi’nin Mahfel dergisinde yayınlanan “Muharrem’ül Haram” adlı makalesinde “hoygoyculuk” olarak tabir ettiği bu kelimenin kökenini şöyle açıklamıştır; “Kendilerine unvan-ı mahsus olan bu ‘hoy goy goy’ (hu hu hu) mükerrerinin (tekke ağzı) olarak (gaygaylı) tegannisinden ibaret idi.”¹¹

Toker-Özden’in ise bu kelimenin “koy koy” veya “koy koy yahu” terennümünden türediği, Zira hoygoycuların dilenerek amacıyla gittikleri kapıların önünde heybelerini açarak ev sahibine “koy koy” veya “koy koy yahu” gibi terennümleri söyleme olasılığı yüksek olduğu, hoygoyculuğun amacı dilencilerin taşıdıkları heybelere aşurelik erzak konulması olduğu kanaatine katılmaktayız.¹²

4. DİLENME USULÜ

Goygoycular muharrem ayında İstanbul’da omuzlarına astıkları özel bir heybe¹³ ile toplu şekilde İstanbul sokaklarına dağılarak dilenirlerdi. Başlarında gözü gören ancak Topal veya çolak olan bir kişinin

(yedekçi) peşinde beşli altılı gruplar halinde hareket edip kapı kapı gezerlerdi. Bunlar başlarındaki külâhlarına ince beyaz yemeni sarar, sırtlarına ince beyaz cübbe, ayaklarına sarı pabuç giyerek ellerine aldıkları uzun bir asâ ile dolaşırlardı.¹⁴ Kıyafetleri ile ilgili başka bir açıklama ise şu şekildedir: Başlarında sarık, sırtlarında boy abası, omuzlarında birer beyaz torba, ellerinde ise bir değnek bulunurdu.¹⁵ Grupta körler başta olmak üzere Anadolu’dan gelen topal, sakat kişilerden müteşekkildi.¹⁶ Goygoycuların zaman zaman para cinsinden sadaka aldıkları da olurdu. Ancak esas amaç muharrem ayında erzak toplayıp aşure pişirip yemektir. Bu erzaklar torbaların gözlerine şu şekilde yerleştirilirdi: İlk iki göze yağ, üçüncü ve dördüncü gözlere pirinç, bulgur; beşinci ve altıncı gözlere un, irmik; yedinci ve sekizinci gözlere şeker, sabun, dokuzuncu ve onuncu gözlere fasulye, mercimek; son iki göze de tarhana, çay ve kahve konurdu. Goygoycular pişirdikleri helva ve aşureleri ve genel olarak yemekleri kendileri yedikleri gibi fakir, muhtaç halka da dağıtırlardı.¹⁷ Goygoycuların giyim eşyası topladıklarına dair görüşlerde mevcuttur.¹⁸ Goygoycular kendilerine has belli ilahiler, çeşitli kasideler, mevlitten beyitler ve mavallar¹⁹ okuyarak kapıya yanaşır ve verilecek erzakı beklerlerdi. Bu arada halka oluştururlar ve dillendirdikleri ilahiyi sesi güzel olan bir hoygoycu söylerdi. Erzak gelince ilgili heybenin gözü açılır ve sadaka veren ile yedekçi heybenin ilgili gözüne boşaltılırdı. Ve artık erzak verilen kişiye dua faslına geçilirdi.²⁰ Goygoycular topladıkları erzaklar Şehzade Camii karşısındaki Tabhane binasına götürürler ve burası adeta bir erzak deposuna dönüşürdü. Muharrem ayının onuncu günü geldiğinde toplanan erzakların bir kısmı ile aşure kaynatılır, geriye kalan kısmı satılarak hoygoycular arasında taksim edilirdi. Önemli bir nokta da aşure pişirildiği anda hoygoycuların bir ağızdan İmam Hüseyin Hazretleri ile Ashab-ı Kiram’a dua etmeleridir.²¹ Sultan II. Mahmud’un yeniçeri ocağını kaldırmasından sonra görülmeye başlayan hoygoyculuk II. Meşrutiyetin ilanı ile beraber diğer dilencilik türleri ile beraber yasaklanmış ve tarihin tozlu raflarına havale edilmiştir.²² Bugün bize argo deyimler arasına adını yazdıran hoygoyculuk yapma deyimini kalmıştır.

5. GOYGOYCU İLAHİLERİ

Goygoycular ilahilerini belli makam ve bestelerle topluca söyler veya baştaki yedekçinin söylediği söleri nakarat olarak tekrar ederlerdi. Bunun yanı sıra bazı dönemler uydurma ve anlamsız bir takım sözlerde söyledikleri bilinmektedir. Aşağıdaki ilahiler kaynaktan olduğu gibi aktarılmış, sözlerin yazımına müdahale edilmemiştir.

Şehidlerin ser çeşmesi
Enbiyanın bağı başı
Evliyanın gözü yaşı
Hasan ile Hüseyin'dir
"Ya hoy goy canım"
Kerbela'nın yazılan
Şehit olmuş gazileri
Fatma ana kuzuları
Hasan ile Hüseyin'dir
"Ya hoy goy canım"
Kerbela'nın ta içinde
Nur balkır siyah saçında
Yatır alkanlar içinde
Hasan ile Hüseyin'dir
"Ya hoy goy canım"

...

Hasan ile Hüseyin'e olan işlere
Gökte melek yerde her can ağladı
Görün görün Yezitlerin halini
Bağladılar hep suların yolunu
Soldurdular Fatma Ana gülünü
"Ya hoy goy canım"
Medine şehrinden kalkıp göçtüler
Nice nice susuz yerler aştılar
Kerbela sahrasında şehit düştüler
"Ya hoy goy canım"
Şeyhoğlu tatlı canına kıymadı
Ol Yezit oğlu Mervan'a uymadı
Gökte melek yerde her can ağladı
"Ya hoy goy canım"
Beni bir dağda buldular (Şeyhoğlu)
Kolum kanadım kırdılar
Dolaba layık gördüler
Anın için inilerim
"Ya hoy goy canım"

Ey şehid-i Kerbela'ya ağlayan
Ağla matemdir muharemdir bugün
Nar-ı hasretle ciğerin dağlayan
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoy goy canım
Sinede serde gerektir dağ ola
Kanlı yaşlar dicleden ırmağ ola
Ger dilersen menzilin uçmağ ola
Ağla matemdir Muharrem' dir bugün
Ya hoygoy canım
Gece gündüz ey Muhammet ümmeti
İdelim can-ı Yezid'e laneti
Ger dilersen ola Hakk'ın rahmeti
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoygoy canım
Kimdir ol şah-ı şehidi Kerbela
Nuri çeşmi Murtaza Ali Aba
Ceddi pakidir Muhammet Mustafa
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoygoy canım
Her seher sanma şafakla şebnemi
Andı kan ağlar felekler ol demi
Âlemi tuttu Hüseyin'in şöhreti
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoygoy canım

Çar yar ile Muhammed ey said
Oldular temsil zahmile şehit
Kıldılar rahmetmeyip bunca pelid
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoygoy canım
Ey (Sezayi) bilmiş ol şahı Hüseyin
Cümleye sevmektir anı farzı ayn
Şeksiz eklullaha oldu nuri ayn
Ağla matemdir Muharrem'dir bugün
Ya hoygoy canım

...
Şol cennetin ırmakları
Akar Allah deyü deyü
Çıkmış İslam bülbülleri
Öter Allah deyü deyü
Salınır Tüba dalları
Kuran okur hem dilleri
Cennet bağının gülleri
Kokar Allah deyü deyü
Aydan arıdır yüzleri
Şekerden tatlı sözleri
Cennetteki huri kızları
Gezer Allah deyü deyü
Kimler yeyip kimler içer
Hep melekler rahmet saçar
İdris Nebi hulle biçer
Sabhanallah deyü deyü
Yunus Emre var yarına
Koma bu günü yarına
Yarın Hakkın divanına
Varam Allah deyü deyü

Aşık Yunus Emre

Yaralanılan Kaynaklar

- 1-Hikmet Toker-Erhan Özden Çeşitli Yönleri ile Kербela (Din Bilimleri) 3. Cilt, Sivas, 2010, s. 279.
- 2-<http://www.kulturelbellek.com/istanbulda-dilenciligin-tarihi/>
- 3-<http://www.stinpoli.com/2017/01/eski-istanbulda-goygoycular.html>
- 4-Geniş bilgi için bkz. Osmanlı Başkent'inde Dilenciler ve Dilencilerin Toplum Hayatına Etkileri
- 5-Ercüment Ekrem Talu, "Goygoycular" Resimli Tarih mecmuası, İstanbul 1952, c.III, S. 93, s.1929
- 6-Musahipzade Celal, Eski İstanbul Yaşayışı, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1946, s. 99.
- 7-Halil Can, "Dini Musiki Mecmuası", Haziran 1974, S. 296, s. 21.
- 8-Emin Karabey, "Elli Sene Evvelki İstanbul'da Sokak Müziği"; Musiki Mecmuası, S. 12, s. 2.
- 9-Jolm Morgan O' Connell, "The Life And Death Of The Turkish Gazel"; Ethnomusicology, University Illinois Press, vol.43, s. 410. (akt. Toker-Özden, s.283)
- 10-Hacer Aktaş, Osmanlıda Mübarek Gün ve Gecelerde Dini Musiki, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006, s. 47.
- 11-Tahir-ül- Mevlevi. "Muharrem 'ül Haram"; 1339 Muharremine Mahsus Nüsha, S.3, s. 48.
- 12-Toker-Özden, s.284
- 13-Toplanan erzakı koydukları heybeler iki gözlüydü ve her Goygoycuda bir adet torba bulunurdu. Sayıları altı olduğundan, taşıdıkları heybelerin gözleri on iki imam esasına dayanırdı. Reşat Ekrem Koçu, heybelerin on iki gözlü olması ile alakalı şu izahatı yapmıştır: "Bir takımdaki altı kişinin her birinin omzunda birer heybe, torba bulunurdu rivayet ikişer gözlü altı torbadan murat, on iki imam aşkına sadaka erzak niyazı idi. (Toker, s.286)
- 14-<http://defter-i-ussak.blogspot.com.tr/2014/11/goygoycular-muharrem-ayna-mahsus-eski.html>
- 15-<http://www.stinpoli.com/2017/01/eski-istanbulda-goygoycular.html>
- 16-<http://www.islamansiklopedisi.info/dia/ayrmetin.php?id-no=140121>
- 17-<http://www.islamansiklopedisi.info/dia/ayrmetin.php?id-no=140121>
- 18-Mehmet Demirtaş, Osmanlı Başkentinde Dilenciler Ve Dilencilerin Toplum Hayatına Etkileri s.91,
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1335/15454.pdf>
- 19-Maval: Arap musikisinde bir nevi uzun hava, asılsız söz, yalan, uydurma (Demirtaş)
- 20-<http://www.islamansiklopedisi.info/dia/ayrmetin.php?id-no=140121>
- 21-Mehmet Arslan, Mehtap Erdoğan, Kербela Mersiyeleri, Tunceli Üniversitesi Alevilik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınlan, Ankara 2009, s. 74.
- 22-10 Mayıs 1909'da çıkarılan "Serseri ve Mazanne-i Su Eşhas" (kendisinden kötülük beklenen şahıslar) hakkındaki kanun ile İstanbul'da bulunan işe yaramaz serseri ve dilenciler sokaklardan toplanılarak çalışabilecek durumda olanlar başka şehirlere çalışmaya gönderilmiş, yaşlı ve sakatlar ise Darülaceze'ye yerleştirilmişlerdir. Çalışmaya gönderilenler için genellikle İzmir, Selanik ve Beyrut gibi ticaret merkezi vilayetler tercih edilmiştir. Serseri ve dilencilerin takibinden İstanbul emniyet müdüriyeti sorumlu tutulmuştur. Kanunun gerekleri tam olarak yerine getirilememiş olsa da Goygoyculuğun ortadan kalkmasını sağlamıştır. (Toker-Özden, s.292)
- 23-Özden-Toker, s.287 vd.
- 24-<https://yunusemresoirleri.blogspot.com.tr/2008/04/ol-cennet-irmaklari.html>

SEN*

M. Emin YILDIZBAKAN

Hâkim

Nil'i ııldatan yakamozum,
Keops'a anlam katan sırrımsın.
Akdeniz'i kavuran güneşim
Toroslar'ı giydiren iklimimsin.

Zap Suyu'nda çiğliğim,
İlgaz'da nadide çiçeğim,
Gideros'ta zümrüt yeşilim,
Gediz'de bereketimsin.

Benliğimde Emin'im
Anlamamda Furkan'im
Hükmümde İlhan'im
Varlığimde Anadolu'msun.

Sen,
Akıp giden zamanımdaki hasretim,
Şefkatim, sevgim, kadınıim,
Kor yüreğimdeki aşkımsın.

* *Sevgili Eşime*

MÜZELER ŐEHİRİ GAZİANTEP

Gaziantep'in yerleŐtiđi coğrafi alanın, ilk uygarlıkların doğup geliŐtiđi Mezopotamya ve Akdeniz arasında bulunması, ayrıca gúneyden ve Akdeniz'den gelip doğuya, kuzeye ve batıya giden yolların kavŐađında olması, ilin tarihinin çok renkli olmasını sađlamıŐ, dolayısıyla tarih öncesi çağlardan beri insan topluluklarına yerleŐme sahası ve uğrak yeri olmuştur. Yine Gaziantep'in tarihi İpek Yolu üzerinde bulunması da, önemini artırmıŐ ve canlılığının sürekli olmasını sağlamıştır.

Gaziantep tarihinin devreleri Paleolitik, Kalkolitik, Neolitik dönemler, Tunç Çağı, Hitit, Med, Asur, Pers, İskender, Selökidler, Roma ve Bizans, İslam ve Türk devirleri olarak sıralanabilir. Bu dönemlerin izlerini günümüzde açık bir Şekilde görmek mümkündür.

Gaziantep yöresinde adı bilinen ilk yerleşim merkezi, Dolike (Doliche-Dolikh) Őehridir. Gaziantep'in 10 km kuzeyinde, Dülük köyü yakınlarındaki bu yerleşim yerinin adı, Bizans kaynaklarında Diba (Daluk) olarak geçmektedir. Dülük adının da bu sözcükten kaynaklandığı belirtilmektedir.

Şehir, Cumhuriyet öncesi yıllara kadar Ayıntap (Ayıntab) adıyla anıla gelmiştir. Bu adın benzerine ilk kez Haçlı Seferlerine ilişkin kroniklerde rastlanmaktadır. Urfalı Mateos ve Papaz Griro'nun, 1124-1155 yılları arasındaki seferlerde, Arapların Ayıntap adını verdikleri şehirden Hantap (Hamptan) diye söz ettiği anlatılmaktadır. Arapça "parlak pınar" anlamına gelen Ayıntab, Ermeni kaynaklarında Anthapt olarak geçer. Gaziantep'te tarihçi Bedrüddin Ayni'nin ifadesiyle Antep'in eski adı "Kala-i Füsus"dur. Kala-i Füsus "Yüzük Kalesi" demektir. Bedrüddin Ayni'ye izafe edilen rivayete göre buranın kötü bir hâkimi varmış. Birçok uygunsuz işler yaptıktan sonra ettiklerine pişman olmuş ve tövbe etmiştir. Adı Ayni olduğundan, halk "Ayni tövbe etti" demiştir. Bundan ötürü şehrin adı "Ayni Tövbe" Aynitap olarak kalmıştır.

Bir diğer rivayette ise; Ayıntap adını, suyunun güzelliğinden ve bolluğundan dolayı aldığı söylenmektedir. Zira, "ayın"; pınar, kaynak, suyun gözü anlamına gelmektedir. Dolayısıyla "tab"; güzel pınar ve güzel kaynak manasını ifade etmektedir. Yine ayrıca "Ayıntap" adındaki, "tab"; güç ve takat anlamına gelmektedir. Şehre suyunun bolluğundan dolayı da bu ismin verildiği söylenmektedir.

İslam egemenliği sonrasında Ayıntap adı giderek Ayıntap'a dönüşmüştür. Fransız kuvvetlerine karşı şehrin, savunmasını bu uğurda verdiği 6.317 şehide rağmen yılmadan, cesaretle sürdürmesi ve eşsiz bir direniş göstermesi nedeniyle 6 Şubat 1921 tarihinde TBMM tarafından "gazilik" unvanına layık görüldüğünden "Gaziayıntab" olmuştur. 1928 yılında ise, şehrin adı GAZİANTEP olarak değiştirilmiştir.

Gaziantep, tarih boyunca Anadolu'da kurulan ve Anadolu'ya egemen olan tüm devletler için önemli bir merkez olmuştur.

Gaziantep, Roma İmparatorluğu zamanında bir sınır şehri idi. M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu ikiye ayrılınca, Bölge; Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) sınırları içerisinde kalmıştır. İslamiyet'in yayılmasından itibaren bölge, İslam ordularının akınına uğramıştır. Gaziantep, Bizans'ın bir uç şehri haline gelerek stratejik bir konuma girmiştir. Bizans bölgeyi kaybetmemek için özel önem vermiştir. Bölge zaman zaman Araplarla Bizanslılar arasında el değiştirmiştir. Abbasi Halifesi Harun Reşid, 782 yılında bölgeyi fethederek "Avasım" şehri haline dönüştürmüştür.

1067 yılında Türklerin egemenliğine giren Gaziantep ve çevresi, bu tarihten sonra Anadolu Selçuklu Devleti ile Suriye Selçukluları egemenliğinde yer

aldı. Haçlı Orduları 1098 yılında bölgeyi işgal ettiler. Gaziantep, önce Edessa (Urfa) Kontluğuna, bir müddet sonra da Maraş Senyörlüğüne bağlandı. Bölge 1150 yılında Haçlılardan kurtarılarak tekrar Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlandı. Ancak bölgede istikrar sağlanamadı. Bölge, Anadolu Selçukluları ile Suriye'de kurulan Atabeyliklerin çatışma alanı oldu. Bölge 1258 yılında Moğolların istilasına uğradı. Memlûk Devleti, 1260 yılında Gaziantep'i Moğol istilasından kurtararak sınırları içine aldı. Memlûkların sınır şehri olan Gaziantep, bu defa da Maraş'ta kurulan Dulkadir Beyliği'nin almak için mücadele ettiği bir şehir haline geldi. XIV. yüzyılın sonlarında başlayan bu mücadele bölgeye Osmanlıların gelmesine kadar devam etti.

1516 yılında Gaziantep'e gelen Yavuz Sultan Selim bölgeyi Arap Eyaletine bağlı bir sancak merkezi yaptı. Gaziantep 1531 yılında Dulkadir Beylerbeyliği'ne (Maraş Eyaleti) bağlandı. Bu durum 1830 tarihine kadar devam etti. Ancak 1818-1830 yılları arasında Antep Sancağının vergi gelirleri Halep Eyaletine tahsis edildi. 1830 yılında Antep kaza merkezi yapılarak Halep Eyaletine bağlandı. Antep, kısa bir dönem Mısır Hidivliği tarafın-dan işgal edil-diyse de tekrar Osmanlı yönetiminde Halep Eyaletine bağlandı. Antep, 1908 yılında yapılan idari düzenlemede sancak merkezi oldu. 1913 yılında Kilis ve Halfeti Antep Sancağına bağlandı. 1918 tarihinde Halep'in İngilizler tarafından işgal edilmesi üzerine bağımsız sancak oldu.

Cumhuriyetin ilanından sonra, 1924 yılında tüm sancaklar kaldırılarak il statüsüne dönüştürüldü. 1989 yılında Büyükşehir Belediyesi kurularak, Merkezde Şahinbey ve Şehitkamil ilçeleri oluşturuldu.

5600 yıllık geçmişi ile dünyanın yaşayan en eski kenti olan Gaziantep'in ilk yerleşim yeri Dülük'tür. Halep sancağına bağlı bir kent olan Gaziantep'te belediye teşkilatı 1870 yılında kuruldu. Osmanlı İmparatorluğu'nun 5'inci belediyesidir. İlk Belediye Başkanı Mustafa Ağa'dır.

Zeugma Mozaik Müzesi

Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi, gerek yapısal kompleksi, gerekse içinde yer alan eserleri açısından dünyanın en önemli müzeleri arasında yer almaktadır.

30.000 metrekarelik Gaziantep Eski Tekel Fabrikası arazisi üzerine kurulan müzede yer alan ve iki bin yıllık mozaiklerin yıllar içinde define avcılarının talanıyla eksilen parçaları, lazer sistemiyle görüntü olarak tamamlanmaktadır. Zeugma'daki mozaikler on üç renk armonisinden oluşmaktadır. Üç blok olarak inşa edilen Zeugma Mozaik Müzesi, mozaik ve arkeoloji müzeleriyle sergi ve konferans salonu olarak hizmet vermektedir. Müzede Zeugma'dan gelen mozaiklerle birlikte dünyaca ünlü "Çingene Kızı" mozaığı de sergilenmektedir.

Bayazhan Gaziantep Kent Müzesi

Bayaz Ahmet Efendi tarafından 1909 yılında yaptırılmış olan Bayazhan'ın mülkiyeti 2005 yılında Gaziantep Büyükşehir Belediyesine geçmiş olup röleve, restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlanmış, Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından da onaylanmıştır. Büyükşehir Belediyesi tarafından Gaziantep'e kazandırılan Bayazhan Gaziantep Kent Müzesi, sesli rehber sistemi ile anlatılmaktadır. Odalardaki plazmalarda oynayan filmlerin sesleri ve maketlerin bilgileri otomatik olarak kulaklıktan dinlenmekte olup, kiosklardan Kent Rehberine ulaşılabilir. Gaziantep'i her yönü ile anlatan ve çeşitli güzelliklerini tek mekânda seyrettirmeyi amaçlayan müze ziyaretçilerine Gaziantep hakkında çok geniş bilgi sunmaktadır.

Yesemek Açık Hava Müzesi

Yesemek Açık Hava Müzesi, İslahiye ilçesine 23 km. uzaklıktaki yamaç üzerinde bulunmaktadır. Karatepe Sırtı ismi ile anılan bu yamaç aynı zamanda Kurt Dağı'nın güney uzantısını oluşturmaktadır.

Yesemek Heykel Yapım Atölyesi ilk kez Hitit döneminde I. Şuppiliuma zamanında işletmeye açılmış ve yöredeki yerli halk olan Huriler burada çalıştırılmıştır. Hititlerden sonraki dönemlere ait ele geçen heykellerde Asur ve Suriye etkileri de görülmektedir. Sonraki dönemlerde bu bölgeye gelen Aramiler heykellere kendi kültürlerini yansıtmışlardır. Bu nedenle de Yesemek Heykel Atölyesi çeşitli devletlerin, çeşitli kültürlerini yansıtan önemli bir merkezdir. Ancak buradaki Şam'al Krallığı MÖ. VIII. yüzyılın sonlarında Asurlular tarafından yıkıldıktan sonra heykel atölyesi önemini kaybetmiş ve burada çalışanlar Yesemek'i terk etmişlerdir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı yönetimindeki açık hava müzesinin bulunduğu yerdeki Yesemek ilk defa 1890 yılında Zincirli'de (Sam'al) kazı yapan Felix Von

Lusvhan tarafından bulunmuştur. Yesemek'teki kazı çalışmaları 1958-1961 yılları arasında Prof. Dr. Bahadır Alkım başkanlığındaki bir ekip tarafından yürütülmüş ve 200'e yakın heykel ortaya çıkarılmıştır. Daha sonra İlhan Temizsoy tarafından yapılan arkeolojik kazılarda 300'e yakın heykel ve heykel taslağı ortaya çıkarılmıştır. Bunun üzerine Gaziantep Müzesi Müdürlüğü çevre düzenlemesi yaparak burasını Açık Hava Müzesi haline getirmiştir.

Gaziantep Savaş Müzesi

Şahinbey Belediyesi tarafından hazırlanan Gaziantep Savaş Müzesi; Şehreküstü'de Şehitler Parkı'nın yanında, 12 odalı tarihi binada hizmet veriyor. Aziz Şehitlerimizin ilk defnedildikleri yerde; Esenbek Camii haziresindeki Antep Harbi Şehitliği'nin yanında yükselen müze, asrın en adaletsiz işgaline karşı, şehir halkının verdiği mücadeleyi anlatıyor.

Müze; bahçesinde bulunan ve kaleden indirilen Ramazan Topu'nun bir benzeri ve yeşillikler içinde mavi gök kubbeyi kucaklayan bir şekilde karşıyor ziyaretçilerini.

Müze binasının altında bulunan mağara ve buradan şehrin farklı yönlerine açılan geçitlerin bulunduğu mağara sergi alanı; Antep'in koca bir orduya karşı koyuşunun sırrını, mermi toplayan çocuklar canlandırması, İmalat-ı Harbiye canlandırması, savaşta kadınlarımız canlandırması, Şehitlerin nakli ve Çello'nun Emine'si canlandırması ile haykırıyor.

Müze; Fransız'ın Antep'i çelik bir çember içine alıncaya, cephanesiz kalan müdâfilere; şehrin fedakâr ustalarının söğüt ağacı kömürü+güherçile ve kükürtle yaptıkları kara barutu; 1920'li yıllardaki acımasız işgali ve şehir halkının bu işgale karşı koyuşunu, topla tüfekte değil, kendi icadı; Tak takı ve bir çift bakır sahanla yapılan Sahan Bomba'sını tanıtıyor. Şehit ve Gazilerin; kazmayla, kürekle en önemlisi de yürekleri ile yazdıkları destanı anlatıyor.

Gaziantep Savunmasına dair belgelerin kronolojik sırayla anlatıldığı, tarihi binada, İngiliz ve Fransızlara ait silah parçaları, şehir halkının kullandığı tabanca, av tüfeği, kılıç, kama, et satırı, kazma, kürek ve nacaklarla şehitlere ait birçok eşya sergileniyor.

Müzedeki panolar, bir tüfek için Kızını Evlatlık Veren Baba'nın, şehir aç kalınca ölmüş hayvan etini kapışan anaların, düşman tanklarına karşı: "Demirle adam döğüşür mü? Erkekseniz piyadenizi gönderin" diye haykıran yiğitleri anlatıyor. Nice kahramanlık olaylarını, semt reislerinin, Antep'li Yedek Subayların, Rütbesiz Kahramanların fotoğraflarını, feryatları, ağıtları sergiliyor. İşgalin tüm detayları, Şehitkamil, Şahinbey, Özdemirbey, Dokurcum Değirmeninde can veren 14 yürek, İlk Kurşun, Mağarabaşı Taarruzu, Samsak Tepe Taarruzu, Karatarla Mitingi'ne dair belgeler peşi sıra geliyor, müze duvarlarındaki panolarda. Vatan deyince, namus deyince nasıl mücadele edileceğini, nasıl ölüneceğini gösteriyor dünyaya.

Müze teşhirine yansıttığı gerçeklerle, yalnız başına kalan Antep'in, Fransız tümenine ve Ermeni gönüllü alayına karşı koyuşunun sırrını açıklıyor.

Emine Göğüş Gaziantep Mutfak Müzesi

Gaziantep Kalesinin güneyinde bulunan 1909 yılında inşaatı tamamlanan Göğüş Konağı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından 2008 yılında restore edilerek Türkiye'nin ilk ve tek mutfak müzesi, Emine Göğüş Gaziantep Mutfak Müzesi olarak açıldı. Emine Göğüş Gaziantep Mutfak Müzesi'nde Gaziantep'in geleneksel mutfak kültürü tanıtılmaktadır. Gaziantep Mutfağı'nda kullanılan mutfak malzemeleri, tabak, bardak, çatal-kaşık, servis tabakları, bakır eşyalar, sahanlar ve sefer tasları özel vitrinlerde sergilenmektedir.

Medusa Cam Müzesi

Müze Gaziantep Kalesi'nin yakınlıklarına inşa edilmiş olup Türkiye'nin ilk özel cam eserler müzesidir. Müze binası, tarihi bir Antep Evidir. Müze daha çok Roma, Bizans ve İslam döneminden eserlere ev sahipliği yapmaktadır.

Hasan Süzer Etnoğrafya Müzesi

Bey Mahallesi'nde bulunan tarihi bir binada yer alan müze, binası 1985 yılında çok harap bir vaziyette iken satın alıp restorasyonu tamamladıktan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağışlayan işadamı Hasan Süzer'in adını taşıyor. Bu müze eskiden Gaziantep'te yaşayan insanların kullandıkları eşyaları ve yaşayış şekillerini çok iyi bir şekilde anlatmaktadır.

Ömer Ersoy Kültür Merkezi

Aziz Bedros Kilisesi, Gaziantep'te bulunan tarihi bir kilisedir. Kilise, ulaşılan kaynaklara göre 1723 yılında inşa edilmiştir. 2005 yılında, belediyenin yol açma çalışmaları esnasında ortaya çıkmıştır. Şimdi ise kilise, Ömer Ersoy Kültür Merkezi adı altında bir müzeye dönüştürülmüştür. Gaziantep'te, yol çalışması sırasında tesadüf eseri gün ışığına çıkarılan 450 yıllık bir geçmişi vardır.

VUSLAT

Güzin FIRAT

Hâkim

Yarının arefesinde oluşun mu oyalar seni
Bayramı görmek o kadar mı kesin
Yaşıyorsan hayatının son demini
Yine de boşver diyebilecek misin

Nazar eylemen mi hoş gösterir dünyanı
Âma olsaydın da sevebilecek miydin
Fakirlik korkusuyla gömerken evladını
Kör olası şehvetini söndürebilecek miydin

Sırdaşın gibi fısıldaşırken şeytanınla
Günahkâr geceler mi kurulan yakınlığınız
Anlaşma yaparken o mel'un kovulmuşla
İkinizi yalnız yolcular mı sandınız

Farkeyleyip döneceksen önündeki tuzaktan
Bir de tövbe et geçmişe dair ne varsa
Kıvılcımlar alevlere dönmüşse günahlardan
Ummanlara dönsün gözünden düşen her damla

Ölümün kokusu sarmışken dört bir yanı
Misk gibi güzel geliyorsa eğer
Keskinleştiği zaman gözlerin bakışı
Seyrederek cenneti gitmeye değer

GÜL-İ ZÂR

Kemal YAĞBASAN

Hâkim

Ay kıskanır yüzündeki ışığı görse
Karanlık gecelerde gezme Gülizar
Tek bir söz söyleyen dilim lâl olur
Uzun uzun kelam etme Gülizar

Gözler küser bana görmezse seni
Ne olur perdeni çekme Gülizar
Uslu biriyim hem korkutmam seni
Kalbine kilidi vurma Gülizar

Aslında eli bol tok bir adamım
Sana açlığımı sayma Gülizar
Para pul arama yoktur sarayım
Aşkını şöhrete satma Gülizar

Kelimeler heder oldu senin uğruna
Harfler bile bana küstü Gülizar
Gözlerime bakıp saçın savurma
Gönlümde fırtınan dinmez Gülizar

Sevgiymiş nefretin ta derininden
Ama aşkta öf dahi yok ki Gülizar
Sorsa da anlatamam seni maziye
Tarihte benzerin yok ki Gülizar

Duy artık bu garip bu hazin sesi
Son kez gül bahçemi yaşart Gülizar
Sağanak yağmurlarda sevdim ben seni
Ne olur nisan'da gelme Gülizar

Faaliyetler

Bilimsel Çalışmalar ve Enformasyon Faaliyetleri

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Değerlendirme Toplantısı

23-25 Şubat 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ile birlikte "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Değerlendirme Toplantısı" düzenlendi.

İş Hukuku Çalıştayı

16-18 Mart 2018 tarihleri arasında Hatay'da Yargıtay'ın iş hukukuna bakan daire başkanları, üyeler, bölge adliye mahkemesi daire başkanları ve iş hukuku alanında uzman akademisyenlerin katılımıyla "İş Hukuku Çalıştayı" düzenlendi.

Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Sempozyumu

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ile yapılan işbirliği kapsamında, 13 - 14 Nisan 2018 tarihleri arasında Antalya'da "Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Sempozyumu" düzenlendi.

Türk Medeni Hukukunda Evlilik Birliğinde Mal Rejimleri Sempozyumu

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi iş birliğiyle 18-20 Nisan 2018 tarihleri arasında Kayseri’de akademisyenler, uygulamacılar (hâkim ve avukatlar) ve öğrencilerin katılımıyla “Türk Medeni Hukukunda Evlilik Birliğinde Mal Rejimleri Sempozyumu” düzenlendi.

Sosyal Güvenlik Hukuku Çalıştayı

11-13 Mayıs 2018 tarihleri arasında Malatya’da Yargıtay’ın sosyal güvenlik hukukuna bakan daire başkanları, üyeler, tetkik hâkimleri, bölge adliye mahkemesi daire başkanları ve sosyal güvenlik hukuku alanında uzman akademisyenlerin katılımıyla “Sosyal Güvenlik Hukuku Çalıştayı” düzenlendi.

5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNDA KANUN YOLLARI

Bu kitapta; 23-26 Ocak 2017 tarihleri arasında “Kanun Yolları” ana başlıklı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Meslek İçi Eğitim Semineri ve Yıl Sonu Değerlendirme Toplantısı’nda sunulan tebliğler yer almaktadır.

VERGİ YARGILAMASINA TABİ DAVALARIN AVRUPA İNSAN HAKLARI MEHKEMESİ'NCE GÖRÜLEBİLİR BULUNMASI

Danıştay Üyesi Doç. Dr. Selami DEMİRKOL’un bu kitabı ile vergi orjinli ve türevli davalar olarak ayırma tabi tutulabilecek uyuşmazlıklar hakkında, AİHM’nin içtihatları verilerek, konunun bilinir hale gelmesi için, sentez bir çalışma oluşturularak okuyuculara sunulması hedeflenmiştir.

HUKUK MANTIĞI VE TEFSİR

Ülkemizin yetiştirdiği en büyük hukukçulardan biri olan Yargıtay İkinci Hukuk Dairesi Başkanı (E.) merhum Ali Himmet BERKİ'nin 1948 yılında basılan "Hukuk Mantığı ve Tefsir" adlı kitabı tekrar basılmış ve hukuk camiasına kazandırılmıştır.

TEMYİZ İNCELEMESİNDE HUKUKİ DENETİMİN SINIRLARI

Bu kitapta; Türkiye Adalet Akademisi ve Yargıtay işbirliği ile düzenlenen "Türk Hukuku İstinaf Reformu Sonrası Mukayeseli Hukuk Sempozyumu"nda sunulan bildiriler yer almaktadır.

TÜRK TİCARET KANUNUNUN 5. YIL SEMPOZYUMU

Bu kitapta; 8-10 Kasım 2017 tarihleri arasında Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Sigorta Birliği, Alman Türk Hukuk Akademisi ve Potsdam Üniversitesi Hukuk Fakültesi işbirliği ile Ankara'da gerçekleştirilen "Türk Ticaret Kanununun 5. Yıl Sempozyumu"nda sunulan ve hakem denetiminden geçmiş tebliğler yer almaktadır.

KANUNLAR ve İLGİLİ MEVZUATLAR

Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi tarafından meslek öncesi ve meslek içi eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere sürekli güncellenen kanunlar ile ilgili mevzuatların basımı yapıldı.

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ DERGİSİ

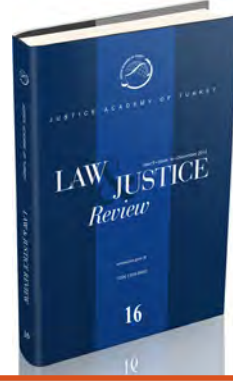
Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi tarafından çıkarılan TAAD Dergisi, TÜBİTAK Ulakbim, Ebsco/Host ve Asos veri tabanlarında taranmaktadır.

2018 yılında derginin 33, 34, 35 ve 36. sayıları çıkarılmıştır.

LAW AND JUSTICE REVIEW

Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi tarafından çıkarılan Law and Justice Review Dergisi, TÜBİTAK Ulakbim, Ebsco/Host ve Cabell's Directories veri tabanlarında taranmaktadır.

2018 yılında derginin 16 ve 17. sayıları çıkarılmıştır.

HUMAN RIGHTS REVIEW

Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi tarafından çıkarılan Human Rights Review Dergisi, Ebsco/Host veri tabanında taranmaktadır.

2018 yılında derginin 15 ve 16. sayıları çıkarılmıştır.

KÜRESEL BAKIŞ ÇEVİRİ HUKUK DERGİSİ

Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi tarafından çıkarılan Küresel Bakış Çeviri Hukuk Dergisi, Asos veri tabanında taranmaktadır.

2018 yılında derginin 24 ve 25. sayıları çıkarılmıştır.

Dış İlişkiler ve Projeler Faaliyetleri

Ukrayna Ulusal Savcılık Akademisi Heyeti Eğitim Programı

21-26 Ocak 2018 tarihleri arasında, Ukrayna Ulusal Savcılık Akademisi mensuplarından oluşan 30 kişilik heyete yönelik "Örgütlü Suçlar ve Terör Suçları" konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Fas Yargı Heyetinin Çalışma Ziyareti

Adalet Bakanlığımızın ev sahipliğinde düzenlenen çalışma ziyareti kapsamında, 5 kişiden oluşan Fas Yargı heyeti 26 Ocak 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Arnavutluk Yüksek Adalet Kurulu Üyelerinin Çalışma Ziyareti

Arnavutluk Yüksek Adalet Kurulu Üyelerinin Çalışma Ziyareti

Türk yargı sistemini tanımak ve ikili yargısal işbirliğini geliştirmek amacıyla Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun resmi davetlisi olarak ülkemize gelen Arnavutluk Yüksek Adalet Kurulu üyelerinden oluşan 6 kişilik heyet, 14 Şubat 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Moğolistan Yüksek Yargı Heyetinin Çalışma Ziyareti

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sayın Mehmet AKARCA'nın resmi daveti üzerine ülkemizde bulunan Filistin Başsavcısı Sayın Ahmed M. B. BINHAMAD ve beraberindeki heyet, 15 Şubat 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığı Afyonkarahisar Eğitim Programı

Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığınca gerçekleştirilen faaliyetler kapsamında yurtdışından gelen yabancı heyetlere yönelik düzenlenen eğitim programlarında görevlendirilecek eğiticiler için, 15-18 Şubat 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da eğiticilerin yetkinliklerinin artırılması amacıyla bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Japonya Büyükelçiliği Yetkililerinin Çalışma Ziyareti

Japonya Büyükelçiliği yetkilileri ile Genç Liderler Programı yöneticisinden oluşan bir heyet, 22 Şubat 2018 tarihinde Akademimize çalışma ziyareti gerçekleştirdi.

Bosna Hersek Adalet Bakanı'nın Çalışma Ziyareti

Türk yargı sistemini tanımak ve ikili yargısal işbirliğini geliştirmek amacıyla Adalet Bakanlığımızın resmi davetlisi olarak ülkemize gelen Bosna-Hersek Adalet Bakanı ve beraberindeki heyet, 26 Mart 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Ürdün Yargı Heyetinin Çalışma Ziyareti

26-30 Mart 2018 tarihleri arasında, Ürdün yargı mensuplarından oluşan 10 kişilik heyete yönelik "Türk Yargı Sistemini" tanıtan bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Kosova Yüksek Yargı Heyetine Yönelik Organize Suçlar ve Terörizm Eğitimi

2-6 Nisan 2018 tarihleri arasında, Kosova Yüksek Yargı Üyelerinden oluşan 21 kişilik heyete yönelik "Organize Suçlar ve Terörizm" konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Filistin Yargı Enstitüsü Üyelerine Yönelik Etkili Soruşturma ve Kovuşturma Eğitimi

8-13 Nisan 2018 tarihleri arasında, Filistin Yargı Enstitüsü Üyelerinden oluşan 16 kişilik bir heyete yönelik "Cumhuriyet Savcılarının Görev ve Yetkileri Kapsamında Terör Suçlarının Etkili Soruşturulması ve Kovuşturulması" konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Katar Yargı Heyetine Organize Suçlar ve Terörizm Eğitimi

16-20 Nisan 2018 tarihleri arasında, Katar Yargı heyeti temsilcilerinden oluşan 10 kişilik heyete yönelik "Organize Suçlar ve Terörizm" konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Fas Krallığı Başsavcısı ve Beraberindeki Heyetin Çalışma Ziyareti

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın davetlisi olarak ülkemize gelen Fas Krallığı Başsavcısı ve beraberindeki heyet, 17 Nisan 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret ettiler.

Pakistan Şeriat Akademisi Yargı Mensuplarının Çalışma Ziyareti

17-20 Nisan 2018 tarihleri arasında, Pakistan Şeriat Akademisi Yargı mensuplarından oluşan 13 kişilik heyete yönelik "Türk Yargı Sistemi"ni tanıtmak üzere bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Sudan Yargı Heyetinin Çalışma Ziyareti

Türk yargı sistemini tanımak ve ikili yargısal işbirliğini geliştirmek amacıyla Adalet Bakanlığımızın resmi davetlisi olarak ülkemize gelen Sudan Yargı Heyeti, 02 Mayıs 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Kırgızistan Yüksek Yargı Enstitüsü Temsilcilerine Yönelik Etkili Soruşturma ve Kovuşturma Eğitimi

06-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında, Kırgızistan Yüksek Yargı Enstitüsü temsilcilerinden oluşan 20 kişilik heyete yönelik "Türk Yargı Sisteminin Tanıtılması ve Terör Suçlarının Etkili Soruşturulması ve Kovuşturulması" konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Kazakistan Yargı Temsilcilerine Yönelik Yargı Etiği Eğitimi

09-13 Mayıs 2018 tarihleri arasında, Kazakistan Yargı temsilcilerinden oluşan 7 kişilik heyete yönelik “Yargı Etiği” konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Venezuela Heyetinin Çalışma Ziyareti

Türk yargı sistemini tanımak ve ikili yargısal işbirliğini geliştirmek amacıyla Anayasa Mahkemesi'nin resmi davetlisi olarak ülkemize gelen Venezuela Heyeti, 11 Mayıs 2018 tarihinde Akademimizi ziyaret etti.

Bosna-Hersek Yargı Heyeti Temsilcilerine Yönelik Eğitim Programı

25-30 Haziran 2018 tarihleri arasında, Bosna-Hersek Yargı heyeti temsilcilerinden oluşan 15 kişilik heyete yönelik “Çocuk Koruma Kanunu ve Uygulamaları” konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Maldivler Başsavcısı ve Beraberindeki Heyetin Çalışma Ziyareti

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın davetlisi olarak ülkemize gelen Maldivler Başsavcısı ve beraberindeki heyet 17 Temmuz 2018 tarihinde Hakim Savcı Eğitim Merkezi'ni ziyaret etti.

Çin Halk Cumhuriyeti Yüksek Halk Savcılığı Başsavcısı Sayın Zhang Jun ve Beraberindeki Heyetin Çalışma Ziyareti

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın davetlisi olarak ülkemize gelen Çin Halk Cumhuriyeti Yüksek Halk Savcılığı Başsavcısı Sayın Zhang Jun ve beraberindeki heyet, 25 Eylül 2018 tarihinde Hakim ve Savcı Eğitim Merkezi'ni ziyaret etti.

Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Semineri

04 Ocak 2018 tarihinde İstanbul'da "Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında bilgilendirme semineri düzenlendi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sistemini Destekleme Projesi Semineri

08-10 Ocak 2018 tarihleri arasında Antalya'da "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sistemini Destekleme Projesi" kapsamında Yargıtay Başkanlığı'nda görevli Tetkik hâkimleri ile hâkim adaylarına yönelik eğitim semineri düzenlendi.

Avrupa Birliği İdare Hukuku Semineri

16-17 Ocak 2018 tarihleri arasında EIPA (Avrupa Kamu İdareleri Enstitüsü) tarafından 30 idari hâkim adayının katılımıyla Avrupa Birliği İdare Hukuku semineri düzenlendi.

Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Semineri

18 Ocak 2018 tarihinde Konya'da "Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında bilgilendirme semineri düzenlendi.

Jean Monnet Burs Programı 2018-2019 Akademik Yılı Tanıtım Toplantısı

19 Ocak 2018 tarihinde Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü toplantı salonunda 'Jean Monnet Burs Programı' 2018-2019 Akademik Yılı tanıtım toplantısına katılım sağlandı.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Semineri

26-28 Ocak 2018 tarihleri arasında Antalya'da "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi" kapsamında 120 hâkim ve Cumhuriyet savcısına yönelik meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020) İzleme ve Değerlendirme Toplantısı

30 Ocak 2018 tarihinde Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü toplantı salonunda "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020) İzleme ve Değerlendirme Toplantısı"na katılım sağlandı.

Türkiye’de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Projesi Toplantısı

31 Ocak 2018 tarihinde Ankara Dikmen Hakimevi’nde, “Türkiye’de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında yapılan çalışmaya katılım sağlandı.

Uluslararası Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Eğitim Programı

07-08 Şubat 2018 tarihleri arasında Erzurum’da “Uluslararası Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik eğitim programı gerçekleştirildi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Meslek İçi Eğitim Semineri

16-18 Şubat 2018 tarihleri arasında Adana’da “Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi” kapsamında 120 hâkim ve Cumhuriyet savcısına meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Arttırılması Çalıştayı

19 Şubat 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tören salonunda yapılan “Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Arttırılması” konulu çalışmaya katılım sağlandı.

Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Semineri

27 Şubat 2018 tarihinde Ankara Hâkimevi'nde, "Kötü Muamele İddialarına İlişkin Soruşturmanın Etkinliğinin Geliştirilmesi ve Cezasızlıkla Mücadele Projesi" kapsamında gerçekleştirilen proje açılışına katılım sağlandı.

Kötü Muamele İddialarına İlişkin Soruşturmanın Etkinliğinin Geliştirilmesi ve Cezasızlıkla Mücadele Projesi Toplantısı

27 Şubat 2018 tarihinde Ankara Hâkimevi'nde "Kötü Muamele İddialarına İlişkin Soruşturmanın Etkinliğinin Geliştirilmesi ve Cezasızlıkla Mücadele Projesi" kapsamında düzenlenen yürütme komitesi ilk toplantısına katılım sağlandı.

Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği Eşleştirme Projesi Çalıştayı

1 Mart 2018 tarihinde Ankara Hakimevi'nde "Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği (AB) Eşleştirme Projesi" kapsamında yapılan çalıştaya katılım sağlandı.

Türkiye'nin Göç Yönetimi Çalışmalarının Desteklenmesi Projesi 'Uyum' Çalıştayı

1-2 Mart 2018 tarihleri arasında Gaziantep'te "Türkiye'nin Göç Yönetimi Çalışmalarının Desteklenmesi Projesi" kapsamında yapılan 'uyum' konulu çalıştaya katılım sağlandı.

Türkiye’de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği Eşleştirme Projesi Toplantısı

13 Mart 2018 tarihinde “Türkiye’de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği Eşleştirme Projesi” kapsamında görüş alışverişinde bulunmak üzere projenin yabancı uzmanlarının katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Meslek İçi Eğitim Semineri

16-18 Mart 2018 tarihleri arasında İzmir’de “Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi” kapsamında Yargıtay tetkik hâkimleri ile adli yargıda görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Semineri

19 Mart 2018 tarihinde Adana’da, “Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında bilgilendirme semineri düzenlendi.

Mülteciler, Uluslararası Çalışma Standartları ve İş Hukuku Konulu Eğitim Programı

12 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da, Türkiye Adalet Akademisi ile ILO arasındaki işbirliği çerçevesinde Yargıtay tetkik hâkimleri ile hâkim adaylarına yönelik “Mülteciler, Uluslararası Çalışma Standartları ve İş Hukuku” konulu bir eğitim programı gerçekleştirildi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Meslek İçi Eğitim Semineri

13-15 Nisan 2018 tarihleri arasında Konya'da, "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi" kapsamında Yargıtay tetkik hâkimleri ile adli yargıda görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Meslek İçi Eğitim Semineri

04-06 Mayıs 2018 tarihleri arasında Samsun'da "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi" kapsamında Yargıtay tetkik hâkimleri ile adli yargıda görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Türkiye'de Suriyeli Mültecilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İş Gücü Piyasasına Katılımının Geliştirilmesi Projesi Semineri

08 Mayıs 2018 tarihinde İstanbul'da, ILO ile yapılan işbirliği çerçevesinde Yargıtay tetkik hâkimleri ile hâkim adaylarına yönelik "Türkiye'de Suriyeli Mültecilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İş Gücü Piyasasına Katılımının Geliştirilmesi Projesi" kapsamında düzenlenen "Mülteciler ve İş Hukuku" başlıklı eğitime katılım sağlandı.

Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi Programı

09 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da "Uluslararası Koruma Kapsamındaki Refakatsiz Çocukların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi" kapanış etkinliği gerçekleştirildi.

İPROCEEDS Siber Suçlarla Mücadele Projesi Koordinasyon ve Simulasyon Toplantısı

21-24 Mayıs 2018 tarihleri arasında Ankara'da yapılan "İPROCEEDS Siber Suçlarla Mücadele Projesi Koordinasyon ve Simulasyon Toplantısı"na katılım sağlandı.

Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği Eşleştirme Projesi Toplantısı

29 Mayıs 2018 tarihinde Ankara Merkez Adliyesi'nde, "Türkiye'de Adli Yardım Hizmetlerinin Güçlendirilmesi Avrupa Birliği Eşleştirme Projesi" kapsamında düzenlenen toplantıya katılım sağlandı.

IPA II Yargı Sektörü IV. Sektörel İzleme Komitesi (SMC) Dördüncü Toplantısı

31 Mayıs 2018 tarihinde Ankara Hakimevi'nde yapılan, IPA II Yargı Sektörü IV. Sektörel İzleme Komitesi (SMC) dördüncü toplantısına katılım sağlandı.

Mağdur Hakları Alanındaki Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi ve Müdahale Programları Hazırlanması Çalıştayı

04-06 Haziran 2018 tarihleri arasında Ankara Hakimevi'nde, "Ceza Adalet Sisteminde Mağdur Haklarının Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi" kapsamında mağdur hakları alanındaki eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve müdahale programları hazırlanması konulu çalıştaya katılım sağlandı.

Türkiye’de Suriyeli Mültecilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İş Gücü Piyasasına Katılımının Geliştirilmesi Projesi Çalıştayı

19-20 Haziran 2018 tarihinde Gaziantep’te, ILO arasındaki işbirliği çerçevesinde Yargıtay tetkik hâkimleri, iş mahkemesi hâkimleri ve hâkim adaylarına yönelik “Türkiye’de Suriyeli Mültecilerin ve Ev Sahibi Toplulukların İş Gücü Piyasasına Katılımının Geliştirilmesi Projesi” kapsamında “Mülteciler ve İş Hukuku” konulu eğitim programına katılım sağlandı.

Ceza Yargılanmasında Usuli Güvenceler Konferansı

28 Haziran 2018 tarihinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı İnsan Hakları Birimi’nde AİHM Hukukçusu Mahmut Can ŞENYURT’un katılımı ile hâkim ve savcı adaylarına yönelik “Ceza Yargılanmasında Usuli Güvenceler” başlıklı video konferans düzenlendi.

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Meslek İçi Eğitim Semineri

29 Haziran-01 Temmuz 2018 tarihleri arasında İzmir’de, “Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi” kapsamında Yargıtay tetkik hâkimleri ile adli yargıda görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarına meslek içi eğitim semineri düzenlendi.

Yurtdışında Yaşayan Üniversite Öğrencisi Vatandaşlarımıza Yönelik Sürdürülmekte Olan Türkiye Stajları Programı

10 Eylül 2018 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler Başkanlığında düzenlenen, yurtdışında yaşayan üniversite öğrencisi vatandaşlarımıza yönelik “Türkiye Stajları Programı”nın 2018 Yılı açılış törenine katılım sağlandı.

Meslek İçi ve Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

İstanbul BAM Yargı Çevresinde Görev Yapan Ceza Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

12-14 Ocak 2018 tarihleri arasında İstanbul'da, İstanbul BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 83 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarına Yönelik Telif Hakları Meslek İçi Eğitim Semineri

19-20 Ocak 2018 tarihleri arasında Ankara'da, hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Telif Hakları" konulu meslek içi eğitim programı, 75 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İnfaz Hâkimleri ve İnfaz İşlemlerinden Sorumlu Cumhuriyet Savcılarına Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

26-28 Ocak 2018 tarihleri arasında Ankara'da, infaz hâkimleri ve infaz işlemlerinden sorumlu Cumhuriyet savcılarına yönelik "İnfaz Hukuku ve Denetimli Serbestlik" konulu meslek içi eğitim programı, 98 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Cumhuriyet Savcıları ve Ceza Mahkemesi Hakimlerine Yönelik Terör ve Örgütlü Suçlar Konulu Meslek İçi Eğitim Semineri

02-04 Şubat 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da, terör ve örgütlü suçları soruşturmak ve kovuşturmakla görevli ceza mahkemesi hâkimleri ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Terör ve Örgütlü Suçlar" konulu meslek içi eğitim programı, 68 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hukuk Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

16-18 Şubat 2018 tarihleri arasında Antalya'da, Antalya BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 89 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarına Yönelik Telif Hakları Meslek İçi Eğitim Programı

23-24 Şubat 2018 tarihleri arasında İstanbul'da, hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Telif Hakları" konulu meslek içi eğitim programı, 86 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İş Hukuku Davalarına Bakmakla Görevli Hâkimlere Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

24-25 Şubat 2018 tarihleri arasında Antalya'da, iş hukuku davalarına bakmakla görevli hâkimlere yönelik "Bilirkişilik Kanunu ve Yönetmeliği Uyarınca Bilirkişilik Sisteminde Yapılan Değişiklikler ve Arabuluculuk Uygulamaları" konulu meslek içi eğitim programı, 92 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarına Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

02-03 Mart 2018 tarihleri arasında Eskişehir’de, hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik “Askeri Suçlar ve Yargılama Usûlü” konulu meslek içi eğitim programı, 89 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İdare Mahkemesi Başkan ve Üyelerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

07-08 Mart 2018 tarihleri arasında Antalya’da, idare mahkemesi başkan ve üyelerine yönelik “İdarenin Takdir Hakkı ve İdari Yargıda Yerindelik Denetimi” konulu meslek içi eğitim programı, 81 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Ceza Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

09-11 Mart 2018 tarihleri arasında Antalya’da, Antalya BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik “Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri” konulu meslek içi eğitim programı, 84 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hukuk Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

16-18 Mart 2018 tarihleri arasında İzmir’de, İzmir ve Bursa BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik “Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri” konulu meslek içi eğitim programı, 86 katılımcı gerçekleştirildi.

Bilişim Suçları Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

24-25 Mart 2018 tarihleri arasında Antalya'da, bilişim suçlarını soruşturmak ve kovuşturmakla görevli BAM Ceza Dairesi başkan ve üyeleri ile ceza mahkemesi hâkimleri ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Bilişim Suçları" konulu meslek içi eğitim programı, 97 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Bireysel İş Hukuku Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

30 Mart-01 Nisan 2018 tarihleri arasında Şanlıurfa'da, iş hukuku davalarına bakmakla görevli hâkimlere yönelik "Bireysel İş Hukuku" konulu meslek içi eğitim programı, 80 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

02-03 Nisan 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da, Ankara BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış Cumhuriyet savcılarına yönelik "Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 81 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Kamu İdaresinin Güvenilirliğine Karşı İşlenen Suçlar Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

06-08 Nisan 2018 tarihleri arasında Ankara'da, ağır ceza mahkemesi başkan ve üyeleri ile memur suçlarına bakmakla görevli Cumhuriyet savcılarına yönelik "Kamu İdaresinin Güvenilirliğine Karşı İşlenen Suçlar" konulu meslek içi eğitim programı, 93 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İcra ve İflas Kanununda Yapılan Değişiklikler ve Uygulama Örnekleri Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

20-21 Nisan 2018 tarihleri arasında Antalya'da, asliye hukuk ve asliye ticaret mahkemesi hâkimlerine yönelik "İcra ve İflas Kanununda Yapılan Değişiklikler ve Uygulama Örnekleri" konulu meslek içi eğitim programı, 105 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İdari Yargıda Disiplin Hukuku Uygulamaları Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

20-21 Nisan 2018 tarihleri arasında Nevşehir'de Ankara İdare Mahkemesi başkan ve üyelerine yönelik "İdari Yargıda Disiplin Hukuku Uygulamaları" konulu meslek içi eğitim programı, 35 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri Konulu Meslek İçi Eğitim Semineri

27-29 Nisan 2018 tarihleri arasında İzmir'de, İzmir ve Bursa BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 93 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

04-06 Mayıs 2018 tarihleri arasında Ankara'da, uyuşturucu ve uyarıcı madde suçlarını soruşturmak ve kovuşturmakla görevli BAM Ceza Daire Başkan ve üyeleri ile ceza mahkemesi hâkimleri ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları" konulu meslek içi eğitim programı, 105 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hukuk ve Ceza Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

04-06 Mayıs 2018 tarihleri arasında Samsun'da, Samsun BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk ve ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Hukuk ve Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 92 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Adli Yargıda Kamulaştırma Davaları Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

11-13 Mayıs 2018 tarihleri arasında Bursa'da, asliye hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "Adli Yargıda Kamulaştırma Davaları" konulu meslek içi eğitim programı, 75 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Koruma Tedbirleri Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

29 Haziran-01 Temmuz 2018 tarihleri arasında Konya'da, sulh ceza hâkimlerine yönelik "Koruma Tedbirleri" konulu meslek içi eğitim programı, 75 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İflas ve Konkordato Meslek İçi Eğitim Programı

12-14 Eylül 2018 tarihleri arasında İstanbul'da, asliye ticaret ve asliye hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "İflas ve Konkordato" konulu meslek içi eğitim programı, 68 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Sulh Hukuk Mahkemesinin Görevine Giren Davalar Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

21-23 Eylül 2018 tarihleri arasında Ankara'da, sulh hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "Sulh Hukuk Mahkemesinin Görevine Giren Davalar" konulu meslek içi eğitim programı, 86 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Bilişim ve Teknoloji Hukuku ile Erişimin Engellenmesinin Teknik ve Hukuki Boyutları Meslek İçi Eğitim Semineri

01-02 Ekim 2018 tarihleri arasında Antalya'da, Gaziantep BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış Cumhuriyet savcılarına yönelik "Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 60 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hukuk Mahkemesi Hâkimlerine Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

05-07 Ekim 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da, Ankara ve Konya BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 87 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Programı

19-21 Ekim 2018 tarihleri arasında Gaziantep'te, Gaziantep BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk mahkemesi hâkimlerine yönelik "Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 64 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

26-28 Ekim 2018 tarihleri arasında Samsun'da, Samsun BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış Cumhuriyet savcılarına yönelik "Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 66 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Ceza ve Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Semineri

02-04 Kasım 2018 tarihleri arasında Erzurum'da, Erzurum BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış hukuk ve ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Ceza ve Hukuk Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 78 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Konya Bölge Adliye Mahkemesi İstinaf Temel Eğitimi Meslek İçi Eğitim Semineri

03-04 Kasım 2018 tarihleri arasında Konya'da, Konya BAM Daire Başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet savcılarına yönelik "Konya Bölge Adliye Mahkemesi İstinaf Temel Eğitim" konulu meslek içi eğitim programı, 68 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Çalıştayı

09-11 Kasım 2018 tarihleri arasında Ankara'da, Ankara BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 89 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İdari Yargı Hâkimleri Meslek İçi Eğitim Semineri

05-09 Kasım 2018 tarihleri arasında Konya'da, Konya BİM Başkanlığına bağlı idare ve vergi mahkemelerinde görev yapan idari yargı hâkimlerine yönelik "Konya Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığına Bağlı İdare ve Vergi Mahkemelerinde Görev Yapan Meslek Öncesi Eğitimlerini Tamamlayamadan Mesleğe Başlayan İdari Yargı Hâkimleri Eğitimi" konulu meslek içi eğitim programı, 48 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İstinaf Temel Eğitim Meslek İçi Eğitim Semineri

17-18 Kasım 2018 tarihleri arasında Sakarya'da, Sakarya BAM Daire Başkanve üyeleri ile Cumhuriyet savcılarına yönelik "Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi İstinaf Temel Eğitim" konulu meslek içi eğitim programı, 65 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Adli Yargı Hakim ve Cumhuriyet Savcılarına Yönelik Meslek İçi Eğitim Semineri

26 Kasım-07 Aralık 2018 tarihleri arasında Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir ve Samsun'da Adli Yargı 18. ile 19. Dönem ile Av. Geçiş 6. Dönem hâkim ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Bölge Adliye Mahkemesi Bölgesi Meslek İçi Eğitimi" konulu meslek içi eğitim programı gerçekleştirildi.

Sahtecilik ve Dolandırıcılık Meslek İçi Eğitim Semineri

30 Kasım-02 Aralık 2018 tarihleri arasında Malatya'da, BAM Ceza Daire Başkan ve üyeleri ile ceza mahkemesi hâkimi ve Cumhuriyet savcılarına yönelik "Sahtecilik ve Dolandırıcılık" konulu meslek içi eğitim programı, 107 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Sigorta Hukukundan Kaynaklanan Davalar Meslek İçi Eğitim Semineri

07-09 Aralık 2018 tarihleri arasında İstanbul'da, BAM Hukuk Daire Başkan ve üyeleri ile asliye hukuk ve ticaret mahkemesi hâkimlerine yönelik "Sigorta Hukukundan Kaynaklanan Davalar" konulu meslek içi eğitim programı, 94 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Semineri

10-11 Aralık 2018 tarihleri arasında Antalya'da, İzmir BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış Cumhuriyet savcılarına yönelik "Etkili Soruşturma ve İfade Alma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 86 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Vergi Mevzuatından Kaynaklanan Uyuşmazlıklar Meslek İçi Eğitim Semineri

14-16 Aralık 2018 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da, BİM Daire Başkan ve üyeleri ile vergi mahkemesi hâkimlerine yönelik "Vergi Mevzuatından Kaynaklanan Uyuşmazlıklar" konulu meslek içi eğitim programı, 74 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri Meslek İçi Eğitim Semineri

14-16 Aralık 2018 tarihleri arasında Gaziantep'te, Gaziantep ve Adana BAM yargı çevresinde görev yapan ve meslekte 3 yılını doldurmamış ceza mahkemesi hâkimlerine yönelik "Ceza Yargılamasında Duruşma Yönetimi ve Karar Yazma Teknikleri" konulu meslek içi eğitim programı, 94 katılımcı ile gerçekleştirildi.

İnfaz Hukuku ve Denetimli Serbestlik Uygulamaları Meslek İçi Eğitim Semineri

17-18 Aralık 2018 tarihleri arasında Gaziantep'te, infaz hukuku konularına bakan Cumhuriyet savcılarına yönelik "İnfaz Hukuku ve Denetimli Serbestlik Uygulamaları" konulu meslek içi eğitim programı, 139 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Aile Hukuku Meslek İçi Eğitim Semineri

22 Aralık 2018 tarihinde Antalya'da, Antalya BAM yargı çevresinde görev yapan aile mahkemesi hâkimlerine yönelik "Aile Hukuku" konulu meslek içi eğitim programı, 72 katılımcı ile gerçekleştirildi.

Meslek Öncesi Faaliyetleri

21. Dönem Adli Yargı Hâkim Ve Savcı Adayları Son Eğitimi

21. Dönem Adli Yargı hâkim ve savcı adayları son eğitimi, 19 Mart 2018 tarihinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı Yılmaz AKÇİL, Başkan Yardımcısı Rifat İNANÇ, Daire Başkanı Osman HAZIR ve hâkimlerimizin katılımı ile başladı.

22. Dönem Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adaylarının Hazırlık Eğitimi

22. Dönem Adli Yargı hâkim ve savcı adaylarının hazırlık eğitimi, 10 Eylül 2018 tarihinde Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı Cengiz ÖNER, Personel Genel Müdürü Mehmet ARI, Eğitim Dairesi Başkanı İbrahim ŞAHİN, Hâkim ve Savcı Eğitim Merkezi Müdürü Uğur PARLAK ve hâkimlerimizin katılımı ile başladı.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA ile 'Adaletin ve İletişimin Terazisi' Konulu Söyleşi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA tarafından 08 Şubat 2018 tarihinde, akademide eğitim gören 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik 'Adaletin ve İletişimin Terazisi' konulu söyleşi gerçekleştirildi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU ile Söyleşi

Hâkimler ve Savcılar Kurulu İkinci Daire Üyesi Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU'nun katılımı ile 12 Şubat 2018 tarihinde, 21. Dönem (2. Grup) adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjorn JAGLAND'ın Katılımı ile Yapılan Meslek Öncesi Eğitim Konferansı

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjorn JAGLAND'ın katılımı ile 16 Şubat 2018 tarihinde hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir konferans gerçekleştirildi.

Hayati İNANÇ ile Söyleşi

Hukukçu ve yazar Hayati İNANÇ'ın katılımı ile 19 Şubat 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Ebubekir SOFUOĞLU ile 'Ateş Çemberindeki Türkiye' Konulu Söyleşi

Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ebubekir SOFUOĞLU'nun katılımı ile 22 Şubat 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik 'Ateş Çemberindeki Türkiye' konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Ankara Valisi Ercan TOPACA ile Söyleşi

Ankara Valisi Ercan TOPACA'nın katılımı ile 06 Mart 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Erhan AFYONCU ile 'Osmanlı'da Adalet' Konulu Söyleşi

Milli Savunma Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erhan AFYONCU'nun katılımı ile 13 Mart 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik 'Osmanlıda Adalet' konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Adalet Bakanlığı Müsteşarı Selahaddin MENTEŞ ile Söyleşi

Adalet Bakanlığı Müsteşarı Selahaddin Menteş'in katılımı ile 21 Mart 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Erol GÖKA ile 'Adalet Psikolojisi' Konulu Söyleşi

Prof. Dr. Erol GÖKA'nın katılımı ile 29 Mart 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik 'Adalet Psikolojisi' konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Sayın Yaşar ŞİMŞEK ile Söyleşi

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Daire Üyesi Yaşar ŞİMŞEK'in katılımı ile 9 Nisan 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA ile Söyleşi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA'nın katılımı ile 19 Temmuz 2018 tarihinde, 21. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Erhan AFYONCU ile 'Osmanlı'da Adalet' Konulu Söyleşi

Milli Savunma Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erhan AFYONCU'nun katılımı ile 28 Kasım 2018 tarihinde, 22. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik 'Osmanlıda Adalet' konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkan Vekili Mehmet YILMAZ ile Söyleşi

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkan Vekili Mehmet YILMAZ'ın katılımı ile 5 Aralık 2018 tarihinde, 22. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA ile Söyleşi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet AKARCA'nın katılımı ile 11 Aralık 2018 tarihinde, 22. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU ile Söyleşi

Hâkimler ve Savcılar Kurulu İkinci Daire Üyesi Prof. Dr. Ali Cengiz KÖSEOĞLU'nun katılımı ile 13 Aralık 2018 tarihinde, 22. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanı İbrahim ŞAHİN ile Söyleşi

Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanı İbrahim ŞAHİN'in katılımı ile 18 Aralık 2018 tarihinde, 22. Dönem adli yargı hâkim ve savcı adaylarına yönelik bir söyleşi gerçekleştirildi.

Gazze'de Türk Bayrağı...

İsrail ablukası altındaki Gazze Şeridi'nde başlayan "Büyük Dönüş Yürüyüşü" vesilesiyle İsrail sınırına akın eden çoğunluğu kadınlardan oluşan Filistinli göstericilere İsrail askerlerinin müdahalesi sonucu yaralanan ve elinde Türk bayrağı taşıyan bir Filistinli, sağlık ekipleri tarafından sedyeye bölgeden uzaklaştırıldı...

(Ayın Fotoğrafı-Mustafa Hassona-Anadolu Ajansı)

